

SLOVENSKI

vestnik

Letnik XXX.

Celovec, petek, 17. oktober 1975

Štev. 42 (1732)

Stojimo pred usodepolnimi odločitvami

S TAKO POLITIKO

zapravlja Avstrija svoj ugled

Dogajanja okoli letošnjega praznika koroške „enofnosti in svobode“ ter posebej prikrojene „domovinske zvestobe“ so spet enkrat pokazali, da tisti, ki legitimirano ali pa tudi le samolastno govorijo v imenu takoimenovane večine koroškega prebivalstva, ne samo niso pripravljeni učiti se iz zgodovine, marveč očitno tudi niso sposobni slediti splošnemu razvoju v svetu. Obhajanje deželne praznika je namreč ponovno izzvenelo v duhu tiste naravnost že bolesterne „koroške mentalitete“, ki napravi človeka gluhega in slepega za vse, kar se dogaja izven njegovega ozkega obzorja.

Spet smo doživljali prave orgije „pristnega koroštva“, pri katerih so se stari in mlajši bojovníki — kakor na primer na Ulrichsbergu — izgledali zelo dobro počutili v družbi svojih SS-ovskih in drugih kameradov. Spet smo slišali znane izpade proti Slovincem, ki menda kalijo mir ter ogrožajo varnost dežele; izdajalci

domovine, partizanski morilci, plačani hujskači — to je le nekaj psov in žalitev, ki nam jih rjavo uniformirani „branilci domovine“ tako radi mečejo v obraz — vse v znamenju sprave in sožitja. Ni se čuditi, če je „priebiscitno mesto“ Velikovec takšno praznovanje kronalo s posebno počastitvijo „zmagovolca v nemški noči“ Steinacherja, ki bo v po njem poimenovanem parku dobil svoj spomenik, ko pred leti ni uspel poskus, da bi se s spominskim obeležjem „poklonili“ Maier-Kaibitschu, vojnemu zločincu in glavnemu krivcu množičnega preganjanja koroških Slovencev.

Ob vsej znani in tradicionalni vsebini praznovanja pa je bilo le to: delno so bili govori vsaj na videz „spravljivejši“ in usmerjeni v pripravljane „terena“ za predvideno preštevaje ali ugotavljanje manjšine; posebej pa je šla težnja v to, da bi zabili klin med koroške Slovence in njihovo vodstvo. Samo tako je možno razumeti izjave ne le deželne glavarja Wagnerja, marveč tudi marsikaterega lokalnega govornika, ki so pozivali prebivalstvo, naj podpre „sporazumno manjšinsko politiko“ treh strank. S tem, da so to politiko — ki temelji na sporazumu o preštevaju ali ugotavljanju manjšine! — skušali prikazovati kot manjšini naklonjeno, so namreč že pripravljali pot, da bi v danem trenutku izrekli „ekskomunikacijo“ nad vsemi tistimi, ki bi iz znanih in utemeljenih vzrokov odklonili takšno „reševanje“ odprtih manjšinskih vprašanj.

Ne glede na to pa je za nas številčno ugotavljanje kot pogoj za uveljavljanje naših pravic in za izpolnitev obveznosti iz državne pogodbe slejkoprej absolutno nesprejemljivo. Pri tem je povsem brez pomena, pri kakšnem odstotku se bo ustavilo nihanje med različnimi inozemskimi primeri ter predstavami posameznih domačih krogov. Kajti ne gre za tak ali drugačen odstotek; gre izključno samo za to, ali je Avstrija pripravljena uresničiti manjšinske pravice tako, kakor ji to nalagajo državna pogodba in drugi mednarodni dokumenti, ali pa hoče uveljaviti prakso, ki jo zahtevajo in diktirajo tiste sile, ki so že

marveč predvsem za zaostritev našega vprašanja. Zato iz zgodovinskih izkušenj dvomimo v uspešnost kanclejeve zamisli zakona o pospeševanju manjšine — saj, že predno je znana njegova vsebina, pristojni izključujejo iz takega zakona šolsko vprašanje, ki je bistveno in življenjsko za sleberno manjšino.

Gradiščanski Hrvati obiskali SR Hrvatsko

Delegacija Hrvaškega kulturnega društva na Gradiščanskem pod vodstvom predsednika dr. Iva Müllerja je bila na obisku v SR Hrvatski. Predstavniki osrednje organizacije hrvaške narodne skupnosti na Gradiščanskem so ob tej priložnosti imeli razgovore s predsednikom sveta za odnose s tujino pri izvršnem svetu SR Hrvatske ter predsednikom komisije za kulturne zveze s tujino. Pri tem so obravnavali aktualna vprašanja, ki se nanašajo na odnose med SR Hrvatsko in Avstrijo, posebej pa seveda probleme v zvezi s položajem hrvaške manjšine v Avstriji.

Zastopnike gradiščanskih Hrvatov je med njihovim obiskom v Zagrebu sprejel tudi predsednik republiške konference SZDL Hrvatske dr. Ivo Margan ter se z njimi pogovarjal o sodelovanju med hrvaško socialistično zvezo in HKD na Gradiščanskem.

Jugoslovanski novinarji

prizadeto spremljajo položaj in borbo slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji

V Kranjski gori je prejšnji teden zasedala 14. skupščina Zveze novinarjev Jugoslavije, na kateri so zastopniki iz vseh republik in pokrajin več dni razpravljali o poklicnih in splošnodružbenih vprašanjih ter si začrtali smernice za svoje bodoče delo. Navzočnost visokih predstavnikov Slovenije in ostale Jugoslavije je vtisnila zboru pečat izredno važnega družbenopolitičnega dogodka, še posebej pa je bila vloga novinarstva poudarjena s pismom, ki ga je zboru poslal predsednik Tito.

Na skupščini je bilo izvoljeno novo vodstvo Zveze novinarjev Jugoslavije, novi predsednik pa je postal glavni urednik ljubljanskega Dela Mitja Gorjup, ki je imel na zboru tudi referat o idejno-političnih vidikih obveščanja v samoupravni praksi.

Po končani skupščini je novoizvoljeno predsedstvo Zveze novinarjev Jugoslavije pod vodstvom svojega predsednika Gorjupa obiskalo Koroško. Delegacija, v kateri so bili vodilni zastopniki novinarjev iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, se je po ogledu zgodovinskih krajev pri Gospej Sveti na sedežu ZSO v Celovcu sestala s predstavniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev. Ob tem obisku, s katerim so manifestirali, „da je vse jugoslovansko novinarstvo kot cela Jugoslavija živo zainteresirano na tem, kaj se dogaja v Avstriji, kjer živo spremljajo položaj in borbo slovenske in hrvaške manjšine“, so bili novinarji podrobno seznanjeni z aktualnimi problemi, še posebej pa z argumenti, s katerimi koroški Slovenci dosledno odklanjamo vsako preštevaje kot obliko reševanja naših življenjskih vprašanj. Pogovor je nudil tudi priložnost za zabvalo jugoslovanskemu tisku, ki mu gre glavna zasluga, da naše vprašanje danes ni več le koroško niti samo slovensko ali jugoslovansko vprašanje, marveč je z njim seznanjena vsa svetovna javnost; in zaključil se je z zagotovilo, „da si bo jugoslovanski tisk v prihodnje še bolj prizadeval, da bi javnosti čimbolj približal politične, gospodarske, kulturne in druge vidike te problematike“.

vse od leta 1920 dalje reševanje manjšinskega vprašanja istovetile z iztrebljenjem manjšine.

Napoved deželne glavarja Wagnerja na torkovi tiskovni konferenci, da takoimenovani manjšinski pospeševalni zakon — ki ga nam ponujajo kot „cukerček“, da bi lažje požrli „pelin“ preštevaja — ne bo vseboval šolske problematike, nas glede omenjene odločitve Avstrije samo utrjuje v bojazni, da popuščanja nemškonacionalističnim silam še ne bo konec. Izločanje šolskega vprašanja iz „paketa“ napovedanega reševanja namreč Avstrije samo utrjuje, marveč je le nov primer takega kapituliranja. Saj je znano, da tako v „domovinskih organizacijah“ kakor pri FPO dajejo

prioriteto trenutno prav šolskemu vprašanju, kar v praksi pomeni, da moramo paralelno k zlorabljanju formalno demokratičnih ustanov za izrinjanje slovensčine iz cerkve pričakovati še združen napad na zadnje ostanke slovensčine v šoli.

Ob takih dejstvih nam pač nihče ne more zameriti, če resno dvomimo v uspešnost napovedanega manjšinskega pospeševalnega zakona, zlasti, ko ga postavljajo v neločljivo zvezo s preštevanjem. Kajti ljubljanski manjšini pospeševanje, hkrati pa jo številčno atomizirati in razdrobiti ozemlje njene avlohtone naselilve, pomeni skrajno protimanjšinsko in ne manjšini naklonjeno politiko. S tako politiko pa zapravljaja Avstrija svoj ugled!

Slovenska skupščina pozdravila jugoslovansko-italijanski dogovor

V forumih republiške skupščine SR Slovenije so prejšnji teden razpravljali o odnosih med Jugoslavijo in Italijo in še posebej o sporazumu, ki so ga dosegli o dokončni ureditvi vprašanja meje med obema državama.

Na skupni seji zborov skupščine je o sporazumu med Jugoslavijo in Italijo poročal podpredsednik izvršnega sveta Rudi Čačinovič, ki je naglasil, da pomeni ta sporazum konkretno uveljavitev politike neuvrščenosti in odprtih vrat. Posebej je govoril o ureditvi manjšinskih vprašanj, ki so bila — kakor je dejal — urejena v duhu medsebojnega zaupanja. Prav v tej zvezi je izrazil prepričanje, da bodo demokratične in napredne sile današnje Italije pospeševale vse možnosti demokratične in humanističnega

razvoja na narodnostno mešanem ozemlju.

Z istimi vprašanji se je posebej bavila tudi komisija za mednarodne odnose skupščine SR Slovenije, ki je zasedala pod vodstvom predsednika Eda Brajnika. Komisija je ocenila, da doseženi sporazumi predvidevajo možnost maksimalne zaščite manjšin, tako slovenske v Italiji kakor tudi italijanske v Jugoslaviji. To pa po sodbi komisije nalaga Sloveniji obveznost, da dosledno uresničuje ustavo, ki med drugim določa, „da delovni ljudje v Sloveniji izpolnjujejo dolžno skrb in se zavzemajo za ureditev položaja slovenske narodne skupnosti v zamejstvu“; po drugi strani pa spoštuje pravice, ki jih ustava jamči italijanski manjšini v Sloveniji oziroma Jugoslaviji.

DR. VEITER NA PREDAVANJU V CELOVCU:

Preštevanje manjšine proti volji manjšine je protimanjšinski ukrep

V ponedeljek je predaval v celovški galeriji Hildebrand znani avstrijski manjšinski teoretik dr. Theodor Veiter o „problemih jezikovnih štetij“. Predavatelj je uvodoma obravnaval nekatere pojme mednarodnega manjšinskega prava ter navedel več mednarodnih dokumentov in deklaracij, ki ščitijo manšine. Dr. Veiter je prav gotovo na tekočem, kar se tiče dogajanj na področju manjšinske politike in znanosti, ki proučuje položaj manjšin. Danes vrsta narodnih in mednarodnih znanstvenih inštitutov raziskuje manjšinsko problematiko in njegov poziv „Korošcem“, češ, naj pogledajo malo preko svojih ozkih provincialnih mej, je gotovo upravičen; vendar ni pričakovati, da bi obrodil kake uspehe.

Dr. Theodor Veiter je na primeru različnih narodnih manjšin prikazal, kakšni nameni vodijo države, da ugotavljajo jezikovno pripadnost svojih državljanov. Niti kriteriji povpraševanja niti nameni držav pri takih povpraševanjih niso enotni. Rezultati povpraševanja služijo pridobivanju statističnih podatkov in kot pripomoček državi pri raznih odločitvah, pogosto pa so narodno-politično orožje v roki nasprotnikov manjšin. Jezikovno štetje je obenem štetje manjšine, če se pri istem štetju ne povprašuje po narodni pripadnosti.

Na kratko je predavatelj govoril tudi o delu študijske komisije pri uradu zveznega kanclerja. V poteku diskusije je povedal, da je komisija pripravila osnutek za štetje posebne vrste oziroma jezikovno štetje, „ker je to zvezni kancler pač zahteval“. Veiter ni zanikal možnosti oziroma upravičenosti ugotovitve jezikovne pripadnosti pod posebnimi pogoji. Med temi je naštel: povpraševanje mora spremljati poseben zakon o pospeševalnem manjšinskem pravu, ki ne pomeni zgolj to, da država nudi v konkretnem primeru slovenski manjšini na Koroškem večja finančna sredstva, večje subvencije; manjšinske pravice je treba uveljaviti tudi tam, kjer se nahaja majhno število pripadnikov manjšine — to pomeni, da je treba ustrezni odstotek, potreben za priznanje pravic, postaviti zelo nizko; predvsem pa je treba za tako povpraševanje pridobiti tudi prizadeto manjšino.

Ob koncu diskusije je dr. Veiter izrecno poudaril, da je proti ugotavljanju jezikovne pripadnosti, če temu nasprotuje manjšina in da tako povpraševanje smatra v tem primeru za protimanjšinski ukrep. V primeru štetja

proti volji manjšine bi se manjšinske organizacije lahko obrnile na ustavno sodišče, na komisijo za človekove pravice v Strasbourg ter na komisijo za človekove pravice Združenih narodov, ki ima svoj sedež v Ženevi.

Govornik je razpravljala še o takomenovanem „Selbstinterpretationsprinzipu“; pod tem pojmom razume, da manjšina kot kolektiv sama pove, kakšne pravice potrebuje za svoj nadaljnji obstoj in razvoj. Ponovno je menil, da je treba procentualni delež manjšine, kjer naj bi se uveljavile manjšinske pravice, postaviti čim nižje in v tej zvezi navedel finski primer.

Ob izvajanjih dr. Veiterja je treba pripomniti, da je povsem manjkal aspekt socialno-ekonomskega položaja manjšin oziroma da je bil nezadostno prikazan. Današnja manjšinska problematika moremo razumeti le, če upoštevamo dosledno tudi ta aspekt. Tudi posamezni manjšinski inštituti

Predsednik FPÖ Peter obdolžen zločinov med zadnjo vojno

Znani „lovec“ na nacistične zločince inž. Simon Wiesenthal, vodja židovskega dokumentacijskega centra na Dunaju, je poskrbel za novo senzacijo. Neposredno po volitvah je seznanil javnost z nekaterimi podrobnostmi, ki hudo bremenijo predsednika FPÖ Friedricha Petra: predložil je namreč dokumente, iz katerih izhaja, da je bil Peter jeseni leta 1942 pripadnik zloglasne 1. pehotne brigade SS, o kateri je znano, da je delovala predvsem „v zaledju“, kjer je izvajala „čistke“ med civilnim prebivalstvom, osumljenim sodelovanja s partizani.

O Petru je bilo že doslej splošno znano, da je bil pripadnik SS. Tega tudi sam ni zanikal, pač pa je vedno zagotavljal, da je bil le frontni vojak. Nova odkritja inž. Wiesenthala postavljajo njegovo članstvo pri SS seveda v precej drugačni luči, čeprav Wiesenthal doslej še ni mogel predložiti dokazov, ki bi zadostovali tudi za formalno obtožbo pred sodiščem.

Sicer pa pri „ aferi Peter“ ne gre samo za vprašanje, ali je Peter res tudi sodeloval pri zločinih, ki jih je zagrešila omenjena ednica SS. Gre v veliki meri tudi za odziv, ki ga je imelo odkritje Wiesenthala v javnosti in še posebej v političnih vrhovih Avstrije. Ravno v tem oziru pa se Avstrija spet enkrat odlikuje s stvarmi, ki naši državi gotovo niso v čast, še posebej ne pri tistih narodih in državah, ki so bile — kakor baje tudi Avstrija — žrtve nacističnega nasilja.

V avstrijski javnosti in zlasti v političnih vrhovih se zgražajo nad „nesramnostjo“ Wiesenthala, ker se je upal visokega političnega funkcionarja spomniti na njegovo preteklost; toda v istih avstrijskih krogih zelo redko najdemo besedo obsodbe za vse tiste strašne zločine, ki so jih ljudje v uniformah SS (med njimi tudi mnogi Avstrijci) zagrešili nad pripadniki številnih narodov in še posebej nad Židi. In tudi sodne oblasti so za primer morebitne obtožbe že kar vnaprej dale odvezo (ker baje niso našle „nobelih dokazov“ za sodelovanje Avstrijcev pri omenjenih zločinih), medtem ko avstrijske patriote, ki so se borili proti fašizmu (primer dr. Sienčnik), proglašajo za sovražnike Avstrije.

godki na Korziki, katerih nasilne in uničujoče vidike združenje obžaluje in obsoja, zelo jasno kažejo izrodke, do katerih lahko pride zaradi nepriznavanja in nespoštovanja kulturnih pravic manjšin. AIDLCM zagotavlja vsem korziškim kulturnim organizacijam, posebno pa tistim, ki so njegove članice, popolno solidarnost in vso podporo v njihovem kulturnem boju, mirnem, toda odločnem in

Položaj manjšin je zaskrbljujoč

Mednarodno združenje za varstvo ogroženih jezikov in kultur (AIDLCM) je imelo prejšnji mesec (9. in 10. septembra) v Lyonu posvetovanje o položaju posameznih jezikovno-kulturnih manjšin v Evropi. O tem posvetovanju je izdal izvršni odbor AIDLCM pred nedavnim poročilo za tisk, iz katerega povzemamo naslednje podrobnosti.

Izvršni odbor AIDLCM je ugotovil, da se od zadnjega kongresa združenja julija 1974 v Ustaritzu položaj jezikovno-kulturnih manjšin sploh ni izboljšal, marveč se je v številnih primerih nasprotno celo poslabšal. Na podlagi svojih ugotovitev AIDLCM glede posameznih držav izjavlja med drugim naslednje:

● V FRANCIJI kljub temu, da je na podlagi odgovorov, ki jih je združenje prejelo od najvišjih forumov te države na spomenico, poslano s kongresa v Ustaritzu, bilo pričakovati nekatere spremembe, ni bilo opaziti nobenega novega dejstva. Zato AIDLCM zelo odločno podpira javno izjavo „Bretonskih kulturnih gibanj“ in številne posege „Društva za zaščito in razvoj jezikov v Franciji“ v upanju, da se bodo oblasti končno zavedle svoje odgovornosti ter bodo spoštovalle kulturne pravice jezikovnih manjšin. Sicer pa do-

vztrajnem boju, ki mora nujno privedi do priznanja korziških kulturnih pravic.

● V SEVERNI IN JUŽNI BASKIJI AIDLCM iskreno sočustvuje ob tragediji, ki jo še vedno doživlja baskovski narod. Izpostavljena na severu nerazumevanju in nestrpnosti skrajno centralističnega sistema, na jugu pa odkritemu nasilju, preživlja baskovska manjšina nedvomno eno najhujših in najbolj žalostnih obdobj svojih zgodovine. AIDLCM nujno zahteva, da pristojni vladi ustavita stopnjujoče se nasilje ter

pristopita k reševanju baskovskih vprašanj potom dialoga; hkrati se združenje pridružuje svetovnemu javnemu mnenju v zahtevi, da se napravi konec umorom in smrtnim obsodbam.

● V IRAKU združenje z zadovoljstvom ugotavlja, da se iraška vlada po končanih sovražnostih čuti vezano na sporazum z dne 11. marca 1970 in na zakon o kurdski avtonomiji, ki ga je spre-

jela spomladi 1974; kaže, da se položaj na splošno in posebej v vprašanju kurdske kulture ter na gospodarsko-socialnem področju uspešno razvija v treh pokrajinah z avtonomno ustavo. Vendar pa te pozitivne ugotovitve ne morejo prikriti dejstva, da je bilo avtonomno ozemlje z zakonom o avtonomiji, ki ga je enostransko sklenila omenjena vlada, samovoljno skrženo za približno eno tretjino tradicionalnega kurdskega področja. Poleg tega AIDLCM opozarja na zamudno izvajanje programa o pouku kurdskega jezika

Napovedi OZN za leto 2000

Po vsem sodeč bo zadnja četrtina 20. stoletja prišla v človeško zgodovino kot obdobje z največjim prirastkom svetovnega prebivalstva. Tako vsaj ugotavljajo v študiji OZN o najnovejših demografskih napovedih. Podobno obdelane demografske napovedi so v Združenih narodih pripravili že leta 1973, letos marca pa so jih dopolnili z novimi podatki.

Tako imenovana srednja različica dolgoročne napovedi — po splošni oceni utegne biti še najbolj zanesljiva — predvideva, da se bo število svetovnega prebivalstva, ki je leta 1970 znašalo okoli 3,6 milijarde, do leta 2000 zvišalo na 6 milijard in 253 milijonov. Pri tem pa so vsekakor zanimive razlike tega razvoja glede na posamezne predele sveta: po oceni OZN se bo delež razvitih dežel namreč znižal od 29,9 odstotka na 21,7 odstotka, medtem ko se bo delež nerazvitih dežel nasprotno povečal od 70,1 na 78,3 odstotka.

Izraženo bolj podrobno se prognoza za leto 2000 glasi takole: Kitajska bo imela 1148 milijonov prebivalcev, Indija 1059, Sovjetska

vse bolj poudarjajo, da je pri raziskavanju manjšinskih problemov treba upoštevati socialni položaj manjšine v preteklosti in v sedanjosti. Le tako spoznavamo, zakaj ima ponekod večina interes, da manjšine drži v odvisnosti, ki je v prvi vrsti ekonomskega značaja. Na drugi strani pa je tudi res, da z odpravo socialno-ekonomskih razlik še ni rešen noben manjšinski problem.

zveza 315, Združene države Amerike 267, Indonezija 238, Brazilija 213, Pakistan 147, Bangladeš 144, Nigerija 135, Japonska 136, Mehika 132, Filipini 90, Tajska 86, Turčija 73 in Iran 67 milijonov prebivalcev.

Med 15 deželami z največjim številom prebivalstva bo ob koncu tisočletja 12 nerazvitih, med njimi ne bo nobene evropske države (če ne štejeemo Sovjetske zveze in Turčije, ki hkrati spadata tudi med azijske dežele). Razvitih evropskih držav, kot so Zvezna republika Nemčija, Anglija, Francija in Italija, ne bo na seznamu dežel z najvišjim številom prebivalcev.

Številčno najmočnejša dežela bo še naprej Kitajska, vendar se bo zmanjšal njen delež glede na svetovno prebivalstvo. V začetku tega stoletja je bil Kitajec vsak četrti zemljan, zdaj je vsak peti, leta 2000 pa bo vsak šesti. Hkrati se bo povečal delež prebivalstva na indijskem podkontinentu. Po napovedi OZN se bo prebivalstvo petih dežel — Burme, Etiopije, Kolumbije, Južnoafriške republike in Zaira — povzpelo na 50 do 55 milijonov.

Ceprav število prebivalstva kake dežele ni edini in tudi ne najpomembnejši dejavnik njene mednarodne veljave, nastajajoče spremembe vendarle pričajo, da se v mednarodnih odnosih nenehno krepi vloga dežel v razvoju.

Nadalje prognoza OZN predvideva, da bo leta 2000 živela v mestih polovica prebivalstva in da bo na tem področju prišlo še do izrazitejših sprememb v primerjavi s sedanjim stanjem. Leta 1970 so imeli samo London, New York, Tokio in Šanghaj (s predmetji) nad 10 milijonov prebivalcev. Konec tega stoletja se jim bo pridružila še cela vrsta nadaljnjih velemest, na primer Bombaj, Buenos Aires, Kalkuta, Los Angeles, Mexico, Osaka, Moskva, Pariz, Peking, Rio de Janeiro, Sao Paulo in Seul. Kak ducat mest pa bo imelo od pet do 10 milijonov prebivalcev.

Po tej napovedi bodo nekatera mesta ob koncu stoletja izgubila mestno obeležje, ker se bodo zčila v velikanska naselja, zaradi katerih bodo urbanizirane cele pokrajine. Takšna orjaška mesta bodo na primer Boswash (Boston in Washington), Chipitts (Chicago in Pittsburgh), San-san (San Francisco in San Diego), Tokaido (Tokio in Osaka), Pektjan (Peking in Tjansen), Djaban (Djakarta in Bangkok), Lagib (Lagos in Ibadan) ter druga.

Pri nekaterih mestih se napovedi morda ne bodo povsem uresničile, priznava študija OZN, vendar je dejstvo, da bo urbanizacija dosegla v prihodnjih treh desetletjih nesluten obseg.

Tudi Vatikan začenja urejati vprašanja meja

Sporazum o dokončni ureditvi meje med Italijo in Jugoslavijo se začel odražati tudi v pogledih Vatikana na vprašanje meja.

Kakor znano, je Vatikan odpoklical odnoseno upokojil tržaško-koprškega nadškofa Antonia Santina (znanega kot zagrozenega privrženca raznarodovalne politike). Cerkveno upravo tržaške škofije kot tudi župnije Milje in Mačkovelje, ki sicer spadata v koprsko škofijo, je dal začasno v upravo apostolskemu administratorju, goriškemu škofu Cololinu, apostolskim administratorjem Jenku in Nediču pa so že prej zaupali upravo škofij Koper oziroma Poreč in Pula. Pravno je ta „razdelitev“ le vrnitev na meje med tržaško in koprsko škofijo, kakršne so bile v obdobju 1180 do 1828; v praksi pa pomeni ta vrnitev tudi zapoznelo priznanje londonškega sporazuma.

Toda s „političnim pogrebom“ škofa Santina, človeka, ki je podpiral iredentistično-revanšistične zahteve proti stalni ureditvi mejnega vprašanja z Jugoslavijo, je Vatikan pravzaprav odprl proces postopnega urejanja cerkvenih meja na tem področju. Politična realnost Vatikana, kot se je pokazalo z odstranitvijo izrazito protislovenskega škofa, bo dobila dokončno podporo, ko bodo urejena obmejna vprašanja med Italijo in Jugoslavijo. Razmejitev tržaške in koprške škofije ter „ureditev“ cerkvene meje pri Gorici pa ne bo samo Vatikansko pravno dejanje, kot ga narekuje konkordat (po določbah konkordata namreč nobena italijanska škofija ne sme obsegati ozemlja, ki je v drugi državi), ampak jo je razumeti kot nadaljevanje politike sporazumevanja med Vatikonom in Jugoslavijo. Ne nazadnje pa pomeni to tudi upoštevanje tistih načel, za katera so se zavzele evropske države na nedavni helsinški konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, na kateri je Vatikan aktivno sodeloval.

● V AVSTRIJI je položaj slovenske manjšine slejkoprej zaskrbljujoč in ga združenje zelo pazljivo spremlja. AIDLCM je v stalnem stiku z najvišjimi predstavniki te dežele, da bi bile uresničene pravice Slovencev. Združenje namerava s posebnim odborom proučiti problem na licu mesta.

● V ITALIJI se položaj jezikovnih manjšin po kongresu v Ustaritzu ni spremenil. Manjšine so še vedno resno ogrožene, posebno tiste, ki — npr. Slovenci v Videmski pokrajini za razliko od Slovencev na Tržaškem in Goriškem — sploh niso priznane kot take. Da bi doseglo spremembo tega položaja, je poslalo AIDLCM marca in aprila 1975 preiskovalno komisijo v Kalabrijo; poročilo te komisije bo v kratkem predano italijanski vladi.

Opera SNG iz Ljubljane

nas je spet povsem navdušila

Gostovanja opernega ansambla Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani pomenijo v Celovcu in na Koroškem, še posebej pa seveda za nas Slovence, nedvomno izredne in vrhunske kulturne dogodke. Vsak obisk ljubljanskih opernih umetnikov je v pravem pomenu besede praznik za vse, ki ljubijo kvalitetne kulturno-umetniške stvaritve.

In s kvaliteto ljubljanci vedno prihajajo, kakor je pokazal tudi njihov tokratni obisk. Kajti tokratna predstava Wolf-Ferrarijeve glasbene komedije „Štirje grobijani“ v celovškem Mestnem gledališču je bila spet enkrat čudovito, nepozabno doživetje.

Prav z istim komadom je ljubljanska opera že enkrat gostovala v Celovcu. Že osemnajst let je od takrat, pa se je gotovo marsikateri izmed letošnjih obiskovalcev spomnil enega ali drugega prizora; to samo potrjuje našo ugotovitev, da so nam take predstave nepozabna doživetja. Z eno osebo pa se bomo ob tem obujanju spominov na vsak način srečali: z Ladkom Korošcem, ki smo ga že ob tolikih gostovanjih poslušali kot vrhunskega solista in gledali kot izvršnega igralca, skratka občudovali kot resničnega umetnika in uživali ob njegovi visoki umetnosti.

Gotovo, ljubljanska opera ima samo enega Ladka Korošca; to-

da ima celo vrsto prav tako vrhunske soliste in se je z njimi predstavila ravno v „Štirih grobijanih“, ki za razliko od drugih opernih del, nimajo množičnih prizorov, marveč so povsem zgrajeni na „solistični“ osnovi. Samo deset oseb (če izvzamemo služkinjo in „nemega“ muzikanta-plesalca) agira na odru, toda teh deset oseb je v ljubljanskem ansamblu deset polnokrvnih umetnikov, med katerimi bi težko delali razlike ali iskali odtence. Vrsta sega od že omenjenega Ladka Korošca preko Božene Glavakove, Ane Pucar-Jeričeve, Tatjane Kraljeve in Zlate Ognjanovič vse tja do Danila Merlaka, Jurija Reja, Ivana Sancina, Draga Ognjanoviča in

Jožeta Gašperšiča. Vsi brez izjeme so bili res užitek — kot solisti ali pa v duetih, tercetih, kvartetih in tako dalje vse do skupnih nastopov, pri katerih so s svojimi čudovitimi in krepkimi glasovi nadomestili tudi najštevilnejši zbor.

Svoj delež k izvrstnemu uspehu pa so razumljivo prispevali tudi še ostali člani ansambla, kjer bi za vse druge posebej omenili le dirigenta Milivoja Šurbka in režiserja Draga Fišerja ter še povedali, da je sceno prispevala Strahinja Petrovič, kostume pa Vlasta Hegedušič. V celoti se je ljubljanska opera tudi tokrat predstavila s svojim visoko kvalitetnim ansamblom, ki je vsestransko in v vsakem oziru navdušil obiskovalce predstave, tako da je bil dolgotrajni in res iskreni aplavz med dejanji in še posebej ob koncu predstave gotovo le skromen izraz tiste globoke, prirčne hvaležnosti, ki smo jo občutili spričo bogatega darila, ki so ga nam spet enkrat širokogrudno poklonili operni umetniki iz Ljubljane.

Ob tej svetli plati gostovanja ljubljanske opere pa je le treba vsaj kratko omeniti tudi še drugo, dosli manj razveseljivo stran: mislimo namreč odnos, ki ga je — žal ne prvič do gostov iz Slovenije pokazal večinski narod na Koroškem. Predstava je bila v okviru uradne kulturne izmenjave in v organizaciji celovškega Mestnega gledališča. Ne moremo si predstavljati, da bi bila dežela ali da bi bilo celovško gledališče tako naklonjeno koroškemu Slovincem, da bi jim „podarilo“ tako prireditev; torej je bila predstava v takem okviru namenjena tudi in še posebej pripadnikom večinskega naroda. Toda če bi med obiskovalci tokratne predstave odšteli vse tiste, ki jih na Koroškem menda ni in jih zato šele hočejo iskati in preštevat, potem bi dajala dvorana zelo zgovorno in značilno spričevalo „kulturnosti“ nemško govorečih deželanov. Mislimo, da tak odnos, ki ga demonstrirajo „kulturni“ nemški Korošci in Celovčani do kulture in umetnosti sosednega naroda, kaže pomanjkanje osnovnih pojmov olike in ga je mogoče označiti le za izraz bolesterne osovnanosti neke čudne herrenvolkovske miselnosti.

Nobelova nagrada za mir postaja orodje političnih špekulacij

Odbor norveškega parlamenta, ki mu je naložena naloga, da vsako leto izbere osebnost, katera prejme Nobelovo nagrado za mir, je s svojo letošnjo odločitvijo, da nagrado podelijo sovjetskemu znanstveniku Andreju Saharovu, le še potrdil tisto, kar je postalo očitno že ob lanski podelitvi nagrade američkemu zunanemu ministru Kissingerju: Nobelova nagrada za mir postaja orodje političnih špekulacij.

Andrej Saharov, ki velja za „očeta“ sovjetske vodikove bombe, je brez dvoma zaslužen in priznan znanstvenik; če bi kot tak prejel Nobelovo nagrado, se temu nihče ne bi žudil. Toda nagrajen bo kot borec za mir in na tem področju njegove „zasluge“ pač niso takšne, da bi bile vredne tako visokega priznanja. Nasprotno, s svojo angažiranostjo na tem področju — pa naj bo s humanitarnega vidika morda zaslužna — je deloval prav v tisti smeri, ki je napetost med vzhodom in zahodom poglabljala, namesto da bi jo zmanjševala.

V številnih državah tako na vzhodu kot na zahodu je velik del tiska odločitev glede Saharova komentiral zelo kritično. Tako je zlasti tudi švedski tisk (Nobelove nagrade podeljujejo na Švedskem — op. ured.) skoraj brez izjeme ugotavljal, da je letošnji sklep norveškega odbora za podelitev Nobelove nagrade za mir „pod vplivom političnih motivov“. Komentariji švedskih listov ocenjujejo sklep kot politično akcijo, usmerjeno proti Sovjetski zvezi in socialističnim državam vzhodne Evrope. Finski tisk meni, da je Nobelova nagrada za mir postala orodje cinične in računске politike na Zahodu, s katero skušajo dati umetniško-ustvarjalni lesk stvarim in osebnostim, ki so jim potrebne. S tem se vrednost Nobelove nagrade vedno bolj zmanjšuje, ker nagrajujejo čisto nekaj drugega, ne pa resničen prispevek k miru. Politični komentator TASS pa je zapisal, da je podeljevanje Nobelove nagrade za mir postalo v zadnjih letih predmet odkritih političnih špekulacij.

Ob takih komentarjih, ki jih je slišati tako na vzhodu kot tudi na zahodu, odločitev glede Nobelove nagrade za mir pač resno postavlja vprašanje, ali to visoko priznanje ni res že povsem izgubilo ugled in pomen, ki ga je imelo nekdanj.

Josip Vidmar osemdesetletnik

V torek 14. oktobra je obhajal visok življenjski jubilej — osemdesetletnico življenja — znani slovenski kulturni in družbeni delavec Josip Vidmar, kritik, esejist in dramaturg, poleg tega pa tudi eden najvišjih političnih funkcionarjev.

Josip Vidmar se je že med študijem začel baviti s književnostjo, z literarno zgodovino in predvsem s kritiko. Leta 1934 je postal dramaturg slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, kjer je deloval vse do nemškega vdora v Jugoslavijo, ko je šel v ilegalo ter bil med ustanovitelji Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Kot njen predsednik se je udeležil tudi zgodovinskega zasedanja AVNOJ v Jajcu leta 1943, medtem ko je bil naslednje leto v Črnomlju izbran za predsednika Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta (SNOS).

Po letu 1945 je zavzemal Josip Vidmar visoke in najvišje položaje v slovenski ter jugoslovanski skupščini, danes pa je član predsedstva SR Slovenije. Mimo tega je član najvišjih forumov SZDL Slovenije in Jugoslavije, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, član vodstva jugoslovanskih književnikov, medtem ko mu je ljubljanska univerza podelila naslov častnega doktorja.

Na področju književnosti je njegovo delovanje široko razvejano. Sodeloval je pri vseh poglobitvenih slovenskih revijah, bil je med ustanovitelji revije Sodobnost, zlasti pa je pomembna njegova izredno obširna, tehtna in usmerjajoča dejavnost na področju kritike. S svojimi spisi je postal pobudnik preroda sodobnega slovenskega leposlovja; kot gledališki kritik se je upiral negativističnim in nihilističnim pogledom na svet; njegova nešteta razmišljanja po idejni in estetski vrednosti pomenijo najvišje dosežke slovenske književnosti.

Ob svojem življenjskem jubileju je bil Josip Vidmar deležen visokih in najvišjih časti. Morda najlepše darilo za njegov praznik pa je „Zbornik“, ki ga je posebej za to priložnost izdala Državna založba Slovenije. V zajetni knjigi, ki jo je uredil prof. Anton Ocvirk, še vrsta slovenskih kulturnih, znanstvenih in političnih delavcev osvetljuje delo in pomen Josipa Vidmarja za slovensko narodno, politično in predvsem kulturno življenje.

Čestitkam jubilantu Josipu Vidmarju se pridružujemo tudi koroški Slovenci!

Bogat koncertni spored Glasbene matice v Trstu in Gorici

Glasbena matica v Trstu je tudi za novo sezono pripravila bogat koncertni spored, ki obsega devet koncertov v lastni režiji, v Gorici pa nadaljnjih pet koncertov, ki jih bodo deloma izvedli v sodelovanju z drugimi ustanovami.

Novo sezono bo tržaška Glasbena matica pričela 25. oktobra s prvim abonmamskim koncertom, ki ga bo izvajal orkester matice, kot solistka pa bo sodelovala mezzosopranistka Nora Jankovič. Dne 8. novembra bodo imeli Tržačani v gosteh beograjski akademski zbor „Branko Krstanić“; za konec novembra je na sporedu koncert tria bratov Lorenz; 12. decembra bo gostoval simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane s pianistko Dubravko Tomšič-Srebotnjakovo; po novem letu se bodo zvrstili s svojimi nastopi zagrebški solisti, violončelist Valter Dešpalj, orkester Glasbene matice z violini-

stom Mihom Pogačnikom ter pianist Aci Bertonec. Sezona se bo zaključila 25. aprila s kombiniranim ansamblom mladinskega zbora iz Maribora, Slovenskega okteta, okteta Gallus in Slovenskega komornega orkestra.

Za Gorico pa je — kot že rečeno — predvidenih pet koncertov. In sicer imajo na sporedu: gostovanje Consortium musicum, recital pianista Acija Bertonecja ter koncerte Slovenskega okteta, godalnega orkestra tržaške Glasbene matice in kombiniranega vokalno-instrumentalnega ansambla.

Tako se ljubiteljem glasbene umetnosti v Trstu in Gorici tudi v novi sezoni obeta pester spored kvalitetnih koncertov, ki bodo v izvedbi priznanih ansamblom in solistov gotovo predstavljali bogat kulturno-umetniški užitek. Glasbena matica v Trstu s tem znova potrjuje svoj ugled in dokazuje uspešnost svojega delovanja.

DUŠAN NEČAK

Volitve v Kmetijske zbornice na Koroškem po drugi svetovni vojni

Tu naj sledijo nadaljnji rezultati:

	Vol. upr.	Velj. gl.	Slov.	Soc.	Nem.	KBB	FB	ABV
1932	4.017	3.034	656	283	2.095			
1951	5.008	3.963	447	1.108	2.408	1.253	1.155	
1956	5.074	3.959	376	963	2.620	1.771	849	
1961	5.892	4.612	384	1.319	2.909	1.853	1.056	
1966	6.050	4.614	269	1.444	2.801	1.951	785	165
1971	5.881	4.559	286	1.248	3.025	2.189	576	260

Delež slovenskih volilcev od števila vseh volilnih upravičencev je padel od 16% v letu 1932, na 9% v letu 1951 in na 5% v letu 1971. V absolutnih številkah so Slovenci v prvih dvajsetih letih 1932—1951 izgubili 209 glasov, v zadnjih dvajsetih letih pa 161, od tega v času do 1956 71, po 1956 pa 90.

Padanje glasov je bilo prekinjeno z rahlim dvigom leta 1961 in 1971. Nemški meščanski tabor v beljaškem okraju v primerjavi s letom 1923 ni napredoval; v tem je velika razlika do razmer v velikovškem in celovškem okraju. Leta 1932 je zanj glasovalo 52% volilnih upravičencev, leta 1951 samo 48%, absolutno večino je spet dosegel 1956, jo znova izgubil 1961 in 1966, znova dosegel 1971, vendarle pa samo z 51%. Najboljši uspeh nemške stranke je bil oni iz leta 1932; dvig volilcev (za 313 v letih 1932—1951 in za 617 v letih 1951—1971) je zaostajal za porastom volilnih upravičencev. Socialistični uspehi v beljaškem okraju so

precej podobni onim v celovškem okraju. Delež socialističnih glasov je znašal leta 1932 6% volilnih upravičencev, leta 1951 22%, leta 1971 pa 21%. Socialisti so torej izredno močno okrepili svoj položaj leta 1951, saj so od predvojnih volitev napredovali za 825 volilcev, v naslednjih dvajsetih letih pa so do leta 1971 napredovali le za 140 volilcev, kar je bilo v primerjavi s porastom volilnih upravičencev premalo. Delež socialističnih volilcev je bil leta 1971 nižji kot eta 1951, višek pa je dosegel pri predzadnjih volitvah 1966 s 1444 glasovi ali 24% volilnih upravičencev.

Na ozemlju današnje beljaške okrajne kmetijske zbornice bi leta 1932 Landbund dobil 6 mandatov, Slovenci 3, krščanski socialci, nacisti in socialdemokrati pa po enega. Pri poveljnih volitvah je bila slika naslednja: leta 1951 KBB 4, FB 4, socialisti 3, Slovenci 1; leta 1956 KBB 3, Slovenci 1; eta 1956 KBB 3, socialisti 4, Slovenci 1; leta 1961 KBB 5, FB 3, socia-

11

listi 3, Slovenci 1; leta 1966 KBB 6, FB 2, socialisti 4; leta 1971 pa KBB 7, FB 1 in socialisti 4.

Leta 1966 je slovenska lista izgubila svoj zadnji mandat. Tedaj in pri naslednjih volitvah je nemški meščanski tabor dobil 8 mandatov, socialistični pa 4. V primerjavi s predvojnimi stanjem je torej nemški meščanski tabor na istem, socialisti so pridobili 3 mandate, Slovenci pa vse tri izgubili.

Izven področja velikovškega, celovškega in beljaškega okraja niso postavljali, razen leta ni bil uspešen in je dobila slovenska lista vse 1932 v šmohorskem okraju, kjer pa volilni boj ga 33 glasov. Vendar so po vojni Slovenci tudi v okrajih, kjer niso kandidirali v okrajne kmetijske zbornice, dobili nekaj glasov za svojo de-

želno kandidatno listo. Pri volitvah leta 1961, ko je bilo teh glasov največ, so dobili Slovenci v wolfsberskem okraju 45, v spitalskem 33, v šmohorskem 30, šentviškem 28, trškem (Feldkirchen) 20, pa še v okrajih Köttschach 5 in Winklern 4 glasove. Pri naslednjih volitvah je bilo teh glasov manj, vendar niso izginili. Zadnje tabele naj nam pokažejo rezultate še za področje velikovškega, celovškega in beljaškega okraja skupaj, potem skupaj za ostale koroške kraje, kjer Slovenci niso kandidirali, torej za okrajne kmetijske zbornice Winklern, Spittal, Köttschach, Šmohor, St. Vid, Trg in Wolfsberg, ter nazadnje rezultate za celotno deželno ozemlje, rezultate ki so bili merodajni za razdelitev mandatov v deželno kmetijsko zbornico.

Področja okrajnih kmetijskih zbornic Velikovec, Celovec in Beljak

	Vol. upr.	Velj. gl.	Slov.	Soc.	Nem.	KBB	FB	ABV
1932	12.103	8.606	2.537	572	5.097			
1951	14.018	10.487	1.928	2.634	6.342	4.094	2.248	
1956	14.313	11.223	1.474	2.325	7.314	5.827	1.487	
1961	16.690	12.873	1.656	3.115	8.159	6.279	1.880	
1966	17.104	12.864	1.219	3.488	8.310	6.281	1.357	710
1971	17.212	13.665	1.292	3.309	9.064	7.485	871	708

Področja ostalih okrajnih kmetijskih zbornic

	Vol. upr.	Velj. gl.	Slov.	Soc.	Nem.	KBB	FB	ABV
1932	13.003	10.418	34	690	10.075			
1951	17.575	14.487	3	2.376	11.196	7.253	4.438	
1956	18.325	14.368	7	2.046	12.315	9.007	3.308	
1961	21.312	16.195	165	2.559	13.432	9.323	4.109	
1966	21.258	16.281	70	2.782	13.276	9.172	3.140	926
1971	21.529	17.171	43	3.414	13.714	10.023	1.955	1.736

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Igralci KUD, Tone Šifler'

gostovali v Št. Primožu in Železni Kapli

Prijateljske vezi med kulturnimi društvi v Podjuni in na Gorenjskem sodijo med najbolj tesne med Slovenci tu in onstran meje. Obojestranski obiski kulturnih skupin se odvijajo že vsa povojna leta. Pabudo za taka sodelovanja je dala Slovenska prosvetna zveza, ki je v začetku bila tudi organizator takih prireditev, kasneje pa je to prešlo v organizacijo posameznih društev, kar brez dvoma potrjuje pravilnost in uspešen razvoj tovrstne dejavnosti.

Preteklo soboto in nedeljo je na Koroškem gostovala igralska skupina Kulturno umetniškega društva „Tone Šifler“ iz Žabnice pri Kranju. Bila je gost SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni in SPD „Zarja“

v Železni Kapli. Pripeljal jih je naš stari prijatelj Silvo Ovsenk, ki je tudi režiser komada, s katerim so prišli med nas. Igrali so komedijo „Ljubezenske zmešnjave“, delo je napisal Bosanec Petrovič, v slovenščino pa je komad prevedel in priredil Silvo Ovsenk.

Dvorana pri Voglu v Št. Primožu je bila nabito polna. Naše goste je pozdravil predsednik Stanko Wakounig, v imenu gostov pa je govoril prof. Črtomir Zorec, ki je predstavil gostujočo skupino iz Žabnice, kjer so se pred dvema letoma, ko so praznovali 100-letnico kraja, odločili, da bodo spet pričeli s prosvetno dejavnostjo. Zbrali so se — po večini kmečki fantje in dekleta — in pričeli z delom. Čeprav so mladi igralci pri študiju „Ljubezenskih zmešnjav“ prvič „stali“ na odru, smo bili prijetno preseščeni. Že sama komedija sili gledalca v dobro voljo, če pa so na odru dobri in posrečeno izbrani igralci, je užitek tem večji. In res, v soboto zvečer smo se odlično zabavali. Gostje iz Žabnice so igrali tako prisrčno, da njihovega obiska pri nas ne bomo tako hitro pozabili. Na odru so se res odvijale zmešnjave in v dvorani smo se nepretrgano smejali. Igra se je odvijala na eni sceni, od šestih igralcev so bili štirje mladi, ki so se zaple-

tali v zmešnjavah ljubezni. Skratka bilo je zelo lepo in našim prijateljem iz Žabnice gre prisrčna zahvala za tako lepo igro. Pri tem smo se nehoče vprašali, zakaj naši igralci ne sežejo po tako hvaležni igri, ki takorekoč že vnaprej zagotavlja uspeh.

Tudi v Železni Kapli, kjer so Žabničani nastopili v farni dvorani in to v organizaciji Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“, je vzdušje bilo prisrčno. Dvorana je bila polna, kar je ob gostovanih dramskih skupin iz Slovenije že tradicija, saj pridejo vedno z dobrimi igrami. V nedeljo je goste iz Žabnice pozdravil Peter Kuhar, ki je poseben pozdrav izrekel Silvu Ovsenku kot staremu koroškemu partizanu ter prof. Zorcu, ki je prav tako velik prijatelj koroških Slovencev. Slednji je predstavil igralsko skupino in povedal nekaj o kraju Žabnica, ki leži med Kranjem in Škofjo Loko. Tako kot v Št. Primožu, se je občinstvo tudi v Železni Kapli prisrčno zabavalo. Razveseljivo je predvsem bilo to, da je v dvorani bila pretežna večina mladih ljudi.

Vsekakor je bil obisk mladih igralcev iz Žabnice v Št. Primožu in Zel. Kapli lep kulturni dogodek ter ponovna manifestacija tesne povezanosti med koroškimi Slovenci in matičnim narodom.

Kernjakove mame ni več

Popolnoma nepričakovano nas je zapustila Amalija Kernjak, po domače Filijeve mama na Trebinji pri Št. Ilju, žena našega priljubljenega harmonizatorja in skladatelja Pavla Kernjaka.

Polna življenjske volje, je v nedeljo umrla za srčno kapjo. To je za Pavla Kernjaka in njegovo družino hud udarec, kajti Amalija Kernjak je bila stebri Filijeve družine. Kljub svojim štiriinšedesetletim letom je pomagala v gospodinjstvu številne družine, predvsem pa je bila skrbna žena svojemu možu Pavlu Kernjaku. Pokojnica je bila dobrega in vedrega značaja. Z materinsko ljubeznijo je z možem Pavlom premagovala težave in vzgajala svojo družino. Bila dobra sosedka, predvsem pa zvesta svoji slovenski besedi. Amalija Kernjak je izhajala iz znane Šalarjeve družine na Trebinji, zato je z razumevanjem spremljala umetniško delo svojega

moža in ga k temu tudi spodbujala. Rajnica je bila lik prave slovenske matere.

Pretekli torek smo jo na pokopališču v Št. Ilju položili k zadnjemu počitku. Veliko žalnih gostov je prišlo od blizu in daleč, da Amaliji Kernjak izkažejo poslednjo čast. Tudi pevci domačega zbora „Mojcej“ so se od Filijeve mame dostojno poslovili. Na domu so pod vodstvom prof. Joška Kovačiča zapeli „Rož, Podjuna, Zila“, ki je prav ob tem trpkem trenutku imela posebno učinkovitost. Domači pevci so zapeli še ob odprtem grobu. Pogrebne svečanosti je opravil domači župnik Petričič ob asistenci dr. Pavla Zablantnika. Župnik Petričič je v poslovnih besedah posebno naglasil narodno zavednost pokojnice.

Pavlu Kernjaku in njegovi družini ob težki izgubi izrekamo naše iskreno sožalje!

Zanimiva in koristna ekskurzija

Ravnateljstvo kmetijske strokovne šole za fante v Podravljah je pred nedavnimi na povabilo tovarne dušika v Rušah, tovarne „Pinus“ v Račah pri Mariboru, tovarne „Zlatorog“ v Mariboru in drugih delovnih organizacij priredilo za učence in absolvente dvodnevni poučni izlet na slovensko Štajersko.

Program ekskurzije je zajemal ogled naprednih kmetij na območju kmetijskih kombinatov Zalec in Sentjur, obisk kmetijske šole v Sentjuru in ogled pitlišča bikov ter vinske kleti kmetijske zadruge Konjice.

Poučni izlet je nudil podravskim učencem in absolventom priložnost, da mimo poglobitve na šoli pridobljenega strokovnega znanja spoznajo družbeno in zasebno kmetijsko proizvodnjo v Sloveniji ter mehanizme kooperacije, t. j. proizvodnega pridelovanja med zasebnimi kmeti in kmetijskimi kombinati odnosno zadrugami.

Močan vtis je na udeležence poučnega izleta napravila organiziranost preusmerjenih zasebnih kmetij. Le-te imajo ob intenzivni strokovni pomoči in proizvodnem sodelovanju s kmetijskimi kombinati odnosno z zadrugami vse pogoje za strogo specializirano kmetijsko proizvodnjo, t. j. usmeritev v samo eno proizvodno panogo. To jim dovoljuje količinsko in kakovostno izboljšanje danega proizvodnega procesa, kar v končnem efektu vpliva na povečanje kmetijskega dohodka in s tem na boljši gnotni položaj na kmetiji zaposlenih delovnih ljudi.

Učence in absolvente je presenetila zavzetost zasebnih kmetov za vertikalno kooperacijo (proizvodno sodelovanje med kmeti in družbeno kmetijsko

proizvodnjo) kakor tudi za horizontalno sodelovanje (sodelovanje med zasebnimi kmetovalci). S tega področja so spoznali funkcionalno vzorno urejene grupacije treh do štirih kmetij s skupno mehanizacijo za čisto določene proizvodne postopke, predvsem za spravilo in siliranje krme ter medsebojno proizvodno pomoč pri delu. Na območju kmetijskega kombinata Zalec pa so bili seznanjeni tudi s projektom, ki je tik pred realizacijo in ki predvideva zgradnjo skupnega hleva v sklopu štirih kmetij. Te kmetije so se odločile za specializirano mlečno proizvodnjo na bazi najtesnejšega proizvodnega sodelovanja znotraj sklopa in s kmetijskim kombinatom Zalec.

Izlet v Slovenijo, ki je udeležencem odprl širok vpogled v zavzetost slovenske družbe za čim hitrejši in smotrnejši razvoj kmetijstva tako po poli družbene kakor tudi zasebne kmetijske proizvodnje, je dal številne pobude v pogledu ureditve domačih kmetij. Predvsem jim je prikazal, da ima kmet na osnovi sodobne ureditve in usmeritve proizvodnega procesa in ob pogajih vertikalne in horizontalne kooperacije vse pogoje, da tudi na manjših površinah uspešno gospodariti in tako zagotovi sebi in sodelujočim družinskim članom ustrezen gnotni položaj.

Ob zaključku dvodnevnega poučnega izleta so se učenci in absolventi podravelske šole srečali s predstavniki tovarne dušika „Ruše“, tovarne „Pinus“ in časopisnega podjetja „Kmečki glas“, ki so jih obdarili s strokovnimi knjigami in kolekcijami proizvodov tako njihovih kakor tudi drugih delovnih organizacij.

Ob 25-letnici obstoja

bo širom po svetu in tudi pri nas na Koroškem znani in priznani

Slovenski oktet

iz Ljubljane spet gostoval na Koroškem ter priredil koncerte

- v neaetjo 26. oktobra ob 19.30 uri v Kulturnem domu v Ločah
- v ponedeljek 27. oktobra ob 19.30 uri v srednji dvorani Doma glasbe v Celovcu
- v torek 28. oktobra ob 20. uri v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku.

Ljubitelji pesmi in številni prijatelji Slovenskega okteta prisrčno vabljeno!

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku Slovenska prosvetna zveza v Celovcu Slovensko kulturno društvo „Jepa-Baško jezero“ v Ločah

Obiskal nas bo Slovenski oktet

Med zveste prijatelje koroških Slovencev spada tudi znani vokalni ansambel Slovenski oktet, ki je domala prerajžal že ves svet in s svojo pesmijo navduševal množice. V organizaciji Slovenske prosvetne zveze je že večkrat bil gost tudi med Slovenci na Koroškem. Letos praznuje Slovenski oktet 25-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti je Slovenska prosvetna zveza te „ambasadorje slovenske pesmi“ povabila tudi na Koroško.

Ljubitelji Slovenskega okteta bodo tako imeli priložnost prisluhniti pesmi teh priznanih pevcev, ki bodo med nas prišli pred svojo turnejo po Švedski in Latinski Ameriki. Še prej pa bo Slovenski oktet sodeloval na proslavi 30-letnice Organizacije Združenih narodov v Slovenij Gradcu, ki poteka pod pokroviteljstvom glavnega tajnika OZN Waldheima in predsednika SFRJ Tita.

Mislimo, da nam na tem mestu ni treba obširno pisati o kvačletih pevskih ravni Slovenskega okteta. Slovenci na Koroškem poznamo Slovenski oktet in zato ni treba po-

sebe naglašati, naj ljubitelji slovenske in tudi druge umetne in narodne pesmi te priložnosti ne zamudijo. Že takoj naj si rezervirajo čas in oskrbijo tudi vstopnice za koncert v Ločah, Celovcu ali Pliberku. V Ločah je prireditelj SKD „Jepa-Baško jezero“, organizacijo koncerta v Celovcu ima na skrbi SPZ, v Pliberku pa njeno včlanjeno društvo SPD „Edinost“.

Z obiskom koncerta bomo doživeli lep glasbeni dogodek, hkrati pa bomo počastili tudi Slovenski oktet ob njegovi 25-letnici obstoja.

Andrej Wieser 65-letnik

Andrej Wieser, predsednik Slovenskega prosvetnega društva v Borovljah, je 8. oktobra dopolnil 65 let. Svoj jubilej je praznoval v najožjem družinskem krogu. Vendar je bil Andrej Wieser ob tej priložnosti deležen tudi čestitke številnih prijateljev in znancev, kar je povsem razumljivo. Kajti kot predsednik borovljske prosvetne organizacije stoji sredi kulturnega dogajanja na tem območju.

Jubilant se je rodil v Slovenjem Plajberku in se je že kot mlad fant aktivno vključil v slovenske organizacije. Deloval je na vseh področjih, njegova posebna ljubezen pa velja planinam. Kadar le more, gre s svojimi prijatelji v hribe in ni ga vrha v Karavankah in tudi v Sloveniji, ki ga Andrej ne bi bil že „zavzel“ ali da ne bi vedel zanj.

Kakor marsikateri naš človek, tako je tudi Andrej Wieser moral s trebnjom za kruhom. Našel ga je v bližnjih Borovljah, kjer je ustanovil družino, za katero je pridno skrbel. V Borovljah se je takoj vključil v prosvetno življenje. Dolga leta je bil odbornik in predsednik tamošnjega prosvetnega društva. V letih po osvoboditvi je bil med prvimi, ki so prišli za delo in pričeli z obnovo slovenske prosvete. Borovljsko društvo je bilo zelo aktivno. Posebno pevski zbor je beležil lepe uspehe. Potem mu je zaposlitev v Celovcu vzela mnogo časa. Zda, ko je stopil v zaslužni pokoj, pa je spet krepko prišel za delo. Obnovil je kulturno dejavnost in s prijatelji v društvu v zadnjih letih beležil lepe uspehe. Radi bodimo na prireditve, ki jih organizira naše domače društvo. Številni obiski teh prireditev so gotovo tudi zaslug našega jubilanta, ki z osebnimi kontakti mobilizira našega človeka za našo stvar.

Andreju Wieserju z zahvalo za njegovo že petdesetletno aktivno delovanje v naših organizacijah ob njegovem življenjskem jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi še dolgo bil tako aktiven kot doslej. Zato mu kličemo: Na mnoga leta!

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli

vabi na

PEVSKI KONCERT
ob državnem prazniku
in 20-letnici podpisa
državne pogodbe

v soboto 25. oktobra ob 20. uri v farni dvorani v Železni Kapli.

Sodelujejo:

- Mešani in moški zbor SPD „Zarja“
- Moški zbor SPD „Trta“
- Folklorna skupina SPD „Zarja“

Prisrčno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo Radiše vabi na

PEVSKI KONCERT

v nedeljo 19. oktobra 1975 ob 14.30 uri v dvorani pri cerkvi na Radišah.

Gostuje moški pevski zbor Prosvetnega društva „Valentin Vodnik“ iz Doline pri Trstu.

Ljubitelje slovenske glasbene kulture ter prijatelje naših bratov na Primorskem pričakuje

odbor

VABILO
NA KONCERTA
„ROŽANSKE
LJUŠKE PESMI“

- v nedeljo 19. oktobra ob 14.30 uri v Kulturnem domu v Bistrici na Zilji, ob 19.30 uri v farni dvorani v Št. Ilju.

Nastopa mešani pevski zbor iz Št. Jakoba v Rožu pod vodstvom Lajka Milisavljeviča. Ljubitelji domače pesmi prisrčno vabljeni!

Mešana pevka zbora „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni in „Podjuna“ v Pliberku vabita na prijateljsko

NOGOMETNO TEKMO

v nedeljo 19. oktobra ob 13. uri na športnem igrišču v Globasnici.

Kapetana moštev bosta Oto Wuffe in Milan Wuffe. Po tekmi bo družabno srečanje pri Šoštarju. Prijatelji športa in pešja prisrčno vabljeni!

Uradni podatki o volitvah

Volilna komisija pri koroški deželni vladi za volilno okrožje Koroško je te dni objavila dokončni izid zadnjih državnoborskih volitev v kolikor se naša na zvezno deželo Koroško.

Po teh podatkih je od skupno 344.797 volilnih upravičencev oddalo svoj glas 315.558 volilcev. Neveljavnih glasov je bilo 3723. Od 311.835 veljavnih glasov je bilo oddanih za SPÖ 170.719, za ÖVP 105.572, za FPÖ 31.059 in za KPÖ 4485. K tem pride še 6479 takozvanih tujih volilcev iz drugih zveznih dežel, ki so potom volilnih kart svoj glas oddali na Koroškem.

Dokončni rezultati v posameznih okrajih pa so taki:

Celovec mesto: volilnih upravičencev 59.175, oddanih glasov 52.447, neveljavnih 588, veljavnih 51.859; SPÖ 26.853, ÖVP 19.342, FPÖ 4906, KPÖ 758, tujih volilcev 459.

Beljak mesto: volilnih upravičencev 36.363, oddanih glasov 32.563, neveljavnih 330, veljavnih 32.233; SPÖ 19.567, ÖVP 9325, FPÖ 2669, KPÖ 672, tujih volilcev 651.

Šmohar: volilnih upravičencev 13.189, oddanih glasov 11.865, neveljavnih 101, veljavnih 11.764; SPÖ 4937, ÖVP 5101, FPÖ 1667, KPÖ 59, tujih volilcev 271.

Celovec dežela: volilnih upravičencev 46.914, oddanih glasov 41.950, neveljavnih 621, veljavnih 41.337; SPÖ 22.904, ÖVP 13.628, FPÖ 4252, KPÖ 553, tujih volilcev 1103.

Št. Vid ob Glini: volilnih upravičencev 38.926, oddanih glasov 34.698, neveljavnih 291, veljavnih 34.407; SPÖ 18.744, ÖVP 10.807, FPÖ 4477, KPÖ 579, tujih volilcev 745.

Spittal ob Dravi: volilnih upravičencev 49.032, oddanih glasov 43.846, neveljavnih 347, veljavnih 43.499; SPÖ 22.447, ÖVP 16.299, FPÖ 4373, KPÖ 380, tujih volilcev 1347.

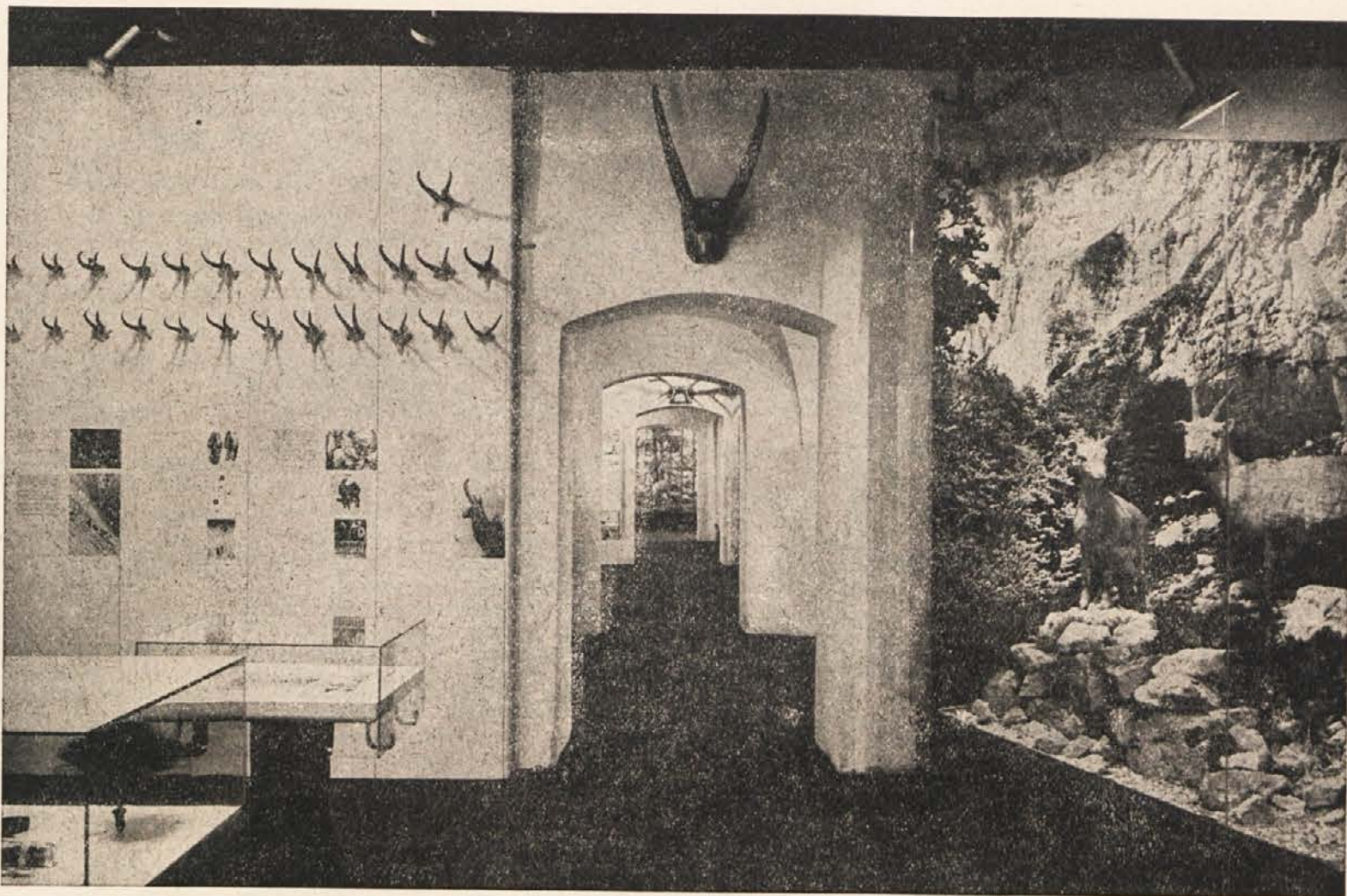
Beljak dežela: volilnih upravičencev 38.789, oddanih glasov 34.725, neveljavnih 445, veljavnih 34.278; SPÖ 20.686, ÖVP 8935, FPÖ 3851, KPÖ 806, tujih volilcev 995.

Velikovec: volilnih upravičencev 26.801, oddanih glasov 23.649, neveljavnih 567, veljavnih 23.082; SPÖ 12.901, ÖVP 8166, FPÖ 1544, KPÖ 471, tujih volilcev 293.

Wolfsberg: volilnih upravičencev 35.566, oddanih glasov 32.511, neveljavnih 349, veljavnih 32.162; SPÖ 18.570, ÖVP 10.724, FPÖ 2582, KPÖ 286, tujih volilcev 415.

Slovenski lovski muzej

v Bistri pri Vrhniki

Pogled v notranjost Slovenskega lovskega muzeja v Bistri pri Vrhniki

Že v zadnji številki smo poročali, da prireja Klub prijateljev lova v Celovcu v nedeljo 19. oktobra izlet v Bistrio pri Vrhniki, kjer si bodo člani in prijatelji kluba ogledali letos spomladi odprti Slovenski lovski muzej. Ponatisnili smo tudi odlomek članka, ki ga je o tem muzeju objavilo glasilo Lovske zveze Slovenije „Lovec“. Tokrat pa objavljamo še drugi del tega članka, ki ga je napisal dr. Ernest Petrič, predsednik komisije za muzej LZS.

V pogledu estetike muzeja gre pohvala arhitektu Majdi Dobravec-Lajovic. Hoteli smo, da naj bi se v estetsko celoto združila arhitektonsko bogata zasnova starega gradu in moderna postavitev zbirke. Menim, da glede estetske urejenosti muzeja skoraj ni mogoče prigovor, pa naj gre za postavitev v posameznih sobah ali za muzej kot celoto. Izredno posrečena in učinkovita ter okolju primerna se je pokazala odločitev, predstaviti grafični in slikovni del muzeja dosledno v črno-beli tehniki. Sicer pa tudi o estetski komponenti Slovenskega lovskega muzeja lahko sodi v skladu s svojim okusom vsak obiskovalec sam.

Med našimi temeljnimi cilji je bilo tudi hote-

nje, da naj bi muzej služil dvojnemu namenu, to je širši javnosti in izobraževalnemu programu slovenske lovске organizacije. Zato si je pravzaprav možno muzej ogledati na dva načina. Obiskovalec nelovec si bo ogledal predvsem slikovni del in diorame divjadi posameznih vrst. Lovci pa naj bi ob ogledu podrobno prebrali tudi vse izredno bogate strokovne tekste. Če jih bodo, bo prav gotovo njihovo poznavanje lova in lovске problematike na Slovenskem izpopolnjeno in obogateno. Skratka, z muzejem hočemo predstaviti lovstvo na Slovenskem širši javnosti, hočemo dati svoj prispevek slovenski kulturi, in hkrati postaviti še en pomemben temelj, na katerem naj bi se krepila in razvijala strokovnost in etičnost lova na Slovenskem.

Koliko so bila navedena izhodišča uresničena, bo — kot rečeno — lahko presodil vsak obiskovalec sam. Slovenska lovska organizacija pa je med samo pripravo muzeja postala bogatejša za marsikatero novo spoznanje. Kot izredno plodno se je izkazalo sodelovanje naše prostovoljne amaterske organizacije s profesionalno kulturno institucijo, s Tehniškim muzejem Slovenije. Verjetno ni pretirano, če

rečemo, da je to edinstven primer takega sodelovanja, ki je obogatil oba partnerja in ki bi mogel prav v obdobju, ko skušamo v okviru razvijanja našega samoupravnega sistema čimbolj široko snovati kulturno politiko, vpletati niti kulture in kulturnega v vsa področja našega življenja.

S postavitvijo muzeja pa slovenska lovska organizacija ni dala le bogat prispevek slovenski kulturi, znova je pokazala, da lov na Slovenskem še zdaleč ni tisto, kakor si ga nepoučeni predstavljajo. Prizadevanja za postavitev lovskega muzeja so obenem znova potrdila čvrsto notranjo povezanost naše organizacije in pripravljenost njenih članov, ne le da love, temveč tudi za tisto, kar naj bi vse bolj bilo osnovno gibalno za delovanje slovenskih lovec, namreč kultiviranje odnosa našega človeka do narave in divjadi, do njegovega okolja in postavitev lovca kot enega izmed varuhov vsega živega v naravi in divjadi še posebej.

Lahko bi celo rekli, da otvoritev Slovenskega lovskega muzeja simbolizira zmago dolgotrajnih prizadevanj v naši organizaciji za to, (Dalje na 8. strani)

Izlet v Slovenijo

Zveza slovenskih žena priredi v četrtek 23. oktobra 1975 enodnevni izlet v Slovenijo. Peljemo se k Cerkljanskemu jezeru, ogledale pa si bomo tudi tovarno pohišstva ter obiskale Postojnsko jamo.

Avtobus odpelje iz Borovlj (železniška postaja) ob 6. uri zjutraj, iz Celovca (Gasometergasse 10) ob 6.30 uri, iz Sinče vasi (železniška postaja) ob 7. uri in iz Železne Kaple (Posojilnica) ob 7.30 uri.

Prijave na sedež ZSŽ v Celovcu, Gasometergasse 10 (tel. 0 42 22/32 5 05) najkasneje do ponedeljka 20. oktobra.

Zveza slovenskih žena

JOSIP JURČIČ

10

Domen

Mrtvaški ogleda, gospod Krševan, pride drugo jutro pogledat mrliča in pravi: „Žena je umrla malo od slabosti, malo pa je zmrznila v mrazu. Najbrž ji je slabo prišlo, usedla se je in zadremala za vselej.“

9

PRI MRLIČU

Skoraj po vsem Slovenskem je med prostim narodom navada, da delajo sosedje in sosede mrtvemu kratek čas. Celo ako pribernja tuj berač v vas in umrje v kaki hiši, si imajo vaščanje za dolžnost, da mu naredo toliko časti in povasujejo pri njegovemu truplu. Razume se že samo po sebi, da se pobožni slovenski kmet meni in skrbi najprvo za mrličevo dušo in da šele potem, ko je najstarejši vaški očanec počasno odmolil rožni venec in litanije, kjer vsa vas odgovarja „zanj boga prositi“, — da šele potem nastopijo druge navade, izmed katerih na prvi pogled niso vse priemerne žalostni priliki. Dostikrat se pozabi, da je v isti izbi mrlič. Pogovor se pleče na vse kile, kar kdo ve, izvleče in pove. Vendar gledajo deklice, ki se zbera v zadnjem kotu za vratli ali pri velikanski peči, da pojo le žalostne pesmi; stari oče pa, ki imajo radi na gorkem kraju svoj sedež, povedajo najrajši žalostne spomine iz svojega dolgega življenja.

Tudi pri Jurcu se je bila sešla vaška mladina in starina. Možje so sedeli okoli mize, na kateri je stalo leseno razpelo

božje in voščena blagoslovljena sveča; žene so imele na drugem koncu svoje važne pomenke ter so zdaj pa zdaj pogledovale, kako se vedejo hčere, neveste za bodoči predpust; mladeniči, že od svojih dni poredni in nepoboljšljivi, so se nasmehovali in pomežikovali dekljem nasproti in so imeli in obračali oči povsod, samo tja ne, kamor bi bilo prav. Imeli so poslednji tudi znanega berača Urha pri sebi, ki je brez nehanja zobe kazal iz porasle brade in ubral včasih dve zimnati struni svojih citer. V zadnjem, temnem kotu pa je ležala stara Domnova mati Meta na visokem mrtvaškem odru, suhe, koščene z molkom opletene roke na prsih, ustnice sklenjene, trhlo lice blede, telo brez duše.

Možitev so bile že minile.

„Veste kaj, striček!“ reče sosed Golobek Jurcu, nažgaje trščico, da bi zapalil tobak, „recite vi po dolgem ali počez, jaz pravim in trdim — sem že tako pameten —: ta naš gospod Sova je malo vreden. Če ni res, naj bi me zlomek vzel jutri zjutraj.“

„Ej, tiho bi bil, tiho, šleva! Kaj pa ti veš!“ odgovori gospodar Jurec in prisede na ogel k sosedom.

„Jaz! Jaz pa še zmerom nekaj vem, jaz,“ pravi Golobek malo hud, „le dobro me pomnite, stričev! Če me ravno za neumnega štejete, pa sem jaz vendar te dni tako izmislil in izvil to reč o Domnu in tejle Meti — bog ji daj nebeško sonce! — da več vem ko vi vsi.“

Po teh besedah, ki jih je počasno in glasno govoril in jim pritrkaval z glavo in s pipo, je gledal možko po družini. Vsi so bili radovedni.

„Kako in kaj se je ukresalo v tvoji glavi?“ mu reče Jurec, nasmehovaje se.

„I, kaj? Sami bi jo bili pogodili, saj pravite —“

„Da bi te vrag, jezik, če misliš, povedi ali pa nič!“ zavpije dolg, nestrpljiv mož, eden mlajših izmed vaščanov.

„Jaz pravim tako,“ je govoril Golobek ne prenglo, „ako hočete, mi verjemite, če pa ne, smo pa tudi prijatelji — kaj ni res tako, stričev?“

„Res. Ali kaj praviš, to mora vedeti.“

„Pravim in grajski hlapec, ki je včeraj videl staro Meto — bog ji svojih vrat ne zapiraj! — ta mi je tudi potrdil, da sta se Meta osebenjica in pa Sova dobro poznala.“

„Ni hudič, da bi se ne bila poznala,“ reče prej omenjeni mladi sosed in vse se smeje.

„Ne, plantaj vas!“ govori Golobek, „jaz pravim, da sta se tako poznala kakor jaz in moja starka; bog ji grehe odpusti, zdaj je že odgovor dajala, nič hudega ji ne rečem.“

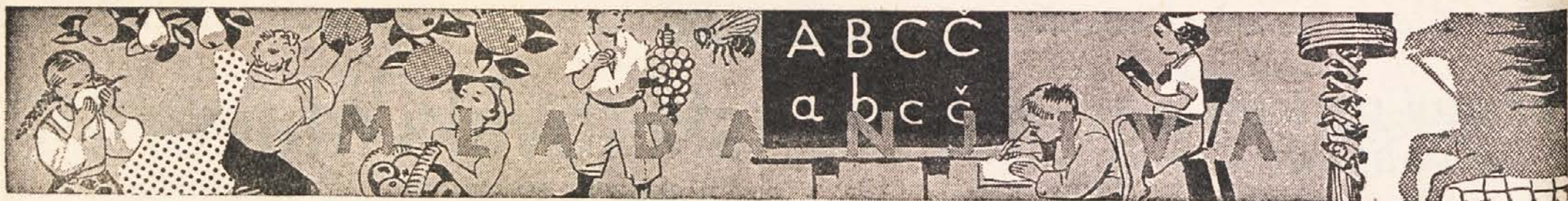
„Ta je bosa,“ reče drugi. „Potlej bi bil Sova lastnega sinova dal v vojake loviti. Kdo kaj takega pomni!“

Dolgo so se pričkali: eni so trdili, da to ni mogoče, eni so se pa poganjali, zlasti grajski hlapec, ki je Meto zvečer popred v gradu videl in slišal govoriti, da je morda le res. Beseda da beseda. Nabralo se je nazadnje precej dokazov, tako da so tudi največji neradoverniki jeli omahovati in verjeti, da je Domen graščakov nezakonski sin.

Berač Urh iz Kostela, sicer zmerom jako beseden, ni govoril pri tem posvetovanju nič. Samo enkrat, ko je Jurec dejal: „Tega ne verjamem,“ se je zasmejal glasno, skoraj odurno. Precej potem je vstal, šel k dekljem, ki so imele Anko v sredi, in ji pošepetal na uho: „Anka, ali verjameš? Le verjemi, le, res je jaz vem. Sova mu je oče, a domov ga ne bo več, reveža.“ Potem je zopet šel v svoj kot k malhi in citram. Anka pa se izmuzne iz hiše. Kam? Ali jokati? Ne ve se.

Bilo je že pozno v noč. Možje so bili že odskočili od prvega pogovora, dasiravno je bil važen, matere so si bile že marsikaj povedale s prekrizanimi rokama pod pazduho, dekleta že veliko našepetale in nekaj pesmic izpele. Mar-

Navadno se lepe zgodbe začnajo takole: nekoč v davnih, davnih časih je živel kralj... Tale zgodba, ki jo bom zdaj povedal, pa se začne s prijetno pesmico, kjer je pod notami zapisano tako besedilo:

*Tam za hlevom, pred dvoriščem
včeraj bil je divendaj:
ženil se je s strašnim vriščem
mali mišek Mokedaj.*

Mokedaj je bil miš, ali točneje mišek, ki je stanoval v bližnji luknji in je poleg svoje rojstne luknje na vsem mišjem svetu imel rad še luknje v siru, če kajpak sira samega še posebej ne omenjamo. Ta Mokedaj je bil, najsi sicer majhen, kar pravšen fant: nobena mačka, ne naša ne sosedova, ga ni ulovila, pa jima je pogosto iz svoje luknje strgal korenček. To pa je znal res imenitno. Štrk, štrk, frk, frk, krc! A ko je Mokedaj z velikim uspehom končal osnovno mišjo šolo, pa še potem srednjo strokovno mišjo šolo — tiste, ki v tej šoli padejo, pohopsa mačka ali umro od strupa — ko je torej Mokedaj odrasel šolskim klopem, je postal zrel in velik, velik in zrel. Kar je res, je res. Njegova mati, skrbna kot je bila, ga je poklicala in mu rekla: Sedaj ali nikoli, Mokedaj, oženi se, pa bosta mir in sir pri hiši. Vedi namreč: v dvoje je lepše tako človeku kot mišim.

In poslušni sinko je rekel svoj skromni: Da. Zasukal je Mokedaj levi brk in si pogladil desnega, zvil je repek kot kakšen zamišljen mačkon in potuhtal: kar reče mama, bo najbrž držalo, saj mama vse ume in vse razume. To pa pomeni, da se oženim.

Oblekel se je v paradno obleko, obul gizdalinske škorenjčke in šel na mišjo promenado. Enkrat doli, enkrat okoli in Mokedaj si nevesto izvoli: Ta ali nobena bo moja žena! In pripravili so veliko svatbo. Napekli so sladkih pogač, pripeljali moke in sira pa sladke medice, naročili godbe, bobne in brenkala, povabili svate pred spoštovanim županom sta Mokedaj in njegova lepa nevesta — vse neveste, če še ne veste, so lepe — pred županom sta torej oba rekla obločno in točno svoj: Da. In potem...

*Tam za hlevom, pred dvoriščem
včeraj bil je divendaj:
ženil se je s strašnim vriščem
mali mišek Mokedaj.*

*Mnogo svatov se je zbralo,
mnogo svatov z vseh strani,
vse je pilo in plesalo
bogme res do polnoči.*

Da ne boste še posebej ugibali, kdo vse je bil na tej Mokedajevi svatbi, naj vam, kakor ne smem, povem. Pripeljali so se z avtomobili in romobili, kolesi in peresi, karavelami in maralami, prijahal na konjih in oslih ter priromali peš svati od vseh strani: čriček iz bližnje vasi, oblečen v pražnje z rdečo kravato, murn s frakom, črnim z zeleno pozlato, gizdava kobilica in z njo obilica muh, mušic, mušjih kraljic, pajkov s križi kakor tistih brez njih in nad vsemi, lahek ko dih, kot prijeten večer, kačji pastir.

STONE PAVČEK

Svatba

Toda nikar ne mislite, da so bili to edini svatje. Bilo jih je še mnogo in še mnogo in še dosti več. Za celo ohcet. Recimo, bili so še: vodni krmariji komarji, žabe, klepetave babe, in pa jež. Ta je zadnji, da pri priči, tega, ki ne verjame, napiči. Kakor veste, so bodice ježa ostre in resnicoljubne. Torej:

*Mnogo svatov se je zbralo,
mnogo svatov z vseh strani,
vse je pilo in plesalo
bogme res do polnoči.*

*Ko pa polnoč je odbila,
se je družba razgubila
in zaspal je Mokedaj,
da ni niti vedel kdaj.*

Saj razumete. Polnoč je tista ura, ko je treba celo ponočnjaku spat, sicer ga luna nosi. Tako so torej odšli vsi svatje in je ostal Mokedaj sam, čisto sam, če seveda njegove neveste ne štejejo. In kaj je početi takole samemu samcatemu z nevesto na svetu? Nič. Preprosto nič. Zaspil, kot pravi pesem, zaspil nekje pod rimsko cesto, pod zvezdami in luno, sam, vendar objel z nevesto. In tako je včeraj zaspal tudi Mokedaj, da ni niti vedel kdaj.

*Danes zeha, samo zeha,
ves je pust in neprespan,
čudno bleda je nevesta,
slednji svet na smrt bolan.*

Katastrofa! Katastrofa! Vsaka strofa — katastrofa! To, kar se danes godi z Mokedajem, z njim in mimo njega, je resnično strašno. Pod očmi mu zevajo črni kolobarji, brki, ti imenitni črni brki, ponosno stoječi ko dvignjene

Dogodka, ki vam ga bom zdaj opisal, se bom spominjal, dokler bom živ. Šlo je za življenje. Na srečo se je vse dobro končalo.

Nekega dne, ko ni bilo nobenega doma, sem se odpravil na krajši potep. Objestno sem skakljal po sosedovem vrtu, ko sem nenadoma opazil, da mi iz neke luknje dolg deževnik kaže osle.

Fant, kako me je pogrelol! Takšna predrznost! Umazana glista se norčuje iz letalca prvega razreda! Besem sem se zapodil proti izzivaču in mu poln ogorčenja jezno zabrusil: „Kdo pa misliš, da si, kaj?“ Potem sem ga z vso silo kvasnil. Deževnik pa v smeh, češ, da ga moj kljun strašno žgečka. Torej mi je bilo vsega dovolj.

„Reva, le počakaj!“ sem si rekel in kri mi je znova bušnila v glavo. „Izvlačem te iz tiste črne luknje in ti jih naložim, da boš pomnil!“ Zgrabil sem ga za vrat,

najpametneje ravna, če kar se da hitro popusti. „Vdam se,“ je zajavkal ves preplašen, spusti me! To mi je zadostovalo. Odprl

Vrabček in deževnik

[Zapiski veselega vrabčka]

se krepko uprl na obe nogi in vlekel, vlekel, vlekel.

Od silnega napora sem bil ves poten. Deževnik je postajal vedno daljši in v sredini vse bolj bled in tenak. Zato je v svoji puhli rožnati butici kmalu prišel do koristnega spoznanja, da se lahko vsak hip pretрга, če bo šlo to tako naprej. Sprevidel je, da

sem kljun, ki se ga je že loteval krč, si poravnal našopirjeno perje in po zasluženi zmagi samozavestno odkorakal proti jablani. Od samega veselja in zaradi tolikšnega zmagoslavja sem povsem pozabil na previdnost, ki nam jo je dobri letalni učitelj tako topla priporočal. Naenkraf je od nekdaj priletel

sikdo, ki je imel drugi dan zgodaj vstati, se je jel meniti, da bi bilo dobro domov pogledati.

Odpro se vrata in v hišo stopi Špilkin Jožek, dolg, suhoten mož. Na rami prinese navezано culo, nataknjeno na vatel; iz cule so gledale tri pedi dolge škarje, železno krojaško gladilo in pol hleba zmesnega kruha, ki ga je bil ravno za urezanico od dela dobil. Vse to je že samo pričalo, katerega rokodelstva je Jožek; samo raztrgane hlače dopelače in luknjasta kamizola, da ne štejemo brezpodplatnih čevljev, bi bile morda neznanca motile, da bi ga bil rajši nekovim drugim, vedno potujočim ljudem kakor pa krojačem prišteval. To pa je bilo samo zato tako, ker Špilkin Jožek ni mogel videti žganja.

„Dober večer vam bog daj!“ reče prihajalec. „Od kod pa ti prideš, Jožek?“ ga vpraša eden kmetov. „Gorle v Grivec sem bil šel troje hlače urezat in staknit; nocoj sem došil, in ker sem slišal, da imate nekaj mrtvega, sem stopil k vam noter.“ Rekši, vzame oljkovo vejico, pokropi z blagoslovljeno vodo mrliča, naredi strašno velik križ in zopet na glavo natakne sneden in stlačen slamnik.

„Hoj, kaj si tudi ti tukaj, Urh? Dolgo te ni bilo videti,“ ogovori najprvo Urha.

„Tudi. Jaz sem povsod ko blato na cesti,“ reče berač. „Ej, midva sva tiča,“ govori Jožek, „kakor dva stara lonca, oba počena; nobeden ne drži ni zelja ni kisle repe; za drugega nisva, kakor da bi zvezal in zbil oba in naju vrgel čez plot. — Pa kaj sem hotel že povedati? Veste kaj novega, možje?“

„Domen je ušel biričem.“
Te besede so napravile veliko hruma po izbi. Vsi so se zavzeli, vendar niso vseh enake misli sprehajale. Tisti, ki so verjeli, da bi morda res bil Sovov sin in da ga je lastni oče spravljal v vojake, so mu iz srca privoščili, da je

ušel. Oni pa, ki so bili sami med lovci, so se malo bali, da ne bi zdaj Domen vsakemu posebej povrnil hudo s hudim. Na poseben način je praznoval berač Urh to veselo novico. Ko je slišal Jožkovo poročilo, je skočil pokonci, pograbil citre in jel nemiljeno napletati in neko nič ali bogve kaj povedajočo pesem peti:

*Hejo, hojhoj!
Volk ima loj!
Zvita lisica
ima maščico!*

Kaj je hotel povedati s tem, tega ni nihče umel. Ko se je beračovo veselje nekoliko poleglo, ijamejo krojača popraševati, kako je to bilo.

„Jaz sam ne zapopadem, ne gre mi v betico, kako jim jo je upeljal,“ je pripovedoval Špilkin Jožek. „Takole proti mraku je bilo, ravno šivanko sem vdeval, ko mi je Bolte, tisti cunjar, prišel naravnost od tam. Ta je vse videl. Štirje so ga imeli gnati v Ljubljano dobro vklejenega, za palce zvezanega na hrbtu. Gori pri Tonetu so pa pred vrati pili, osličji, Domna pa imeli pred seboj. Slonela je ravno nabrušena kosa za rezanje slame na zidu. Domen, fant od samega vruga — kaj jaz vem, kako je delal — je prišel do kose in reski si odreže palec.“

„Je že res, ker je bil za palce zvezan,“ razlaga eden. „Kaj je bilo potlej?“ vpraša drugi in se primakne bliže. „Kaj?“ povzame krojač, „le poslušajte me! Še s krvavo pestjo potolče prvega biriča, dobi neko krepel v roke in drevi vse tri po travniku kakor pse v sušču mesecu. Cunjar Bolte je dejal: „Primojduha, da nisem še takega človeka videl in slišal ne o takem, dasi sem že dolgo na svetu.“ Kaj menite, to ni kaj takega, kar vsaka baba pove, če si človek odreže palec z lastne roke meni nič tebi nič, ko bi gor po-

gledal, in potlej še enega biriča na tla pobije, tri pa podi ko hudič coprnice s Kleka.“

„To ti je sam zlomek,“ odkima eden. „Jaz sem vedel, da mu ga ni para za moč in zvijačo,“ reče Jurec.

„Kje je neki zdaj?“ spregovori ženica izza peči. „Golovo še ne ve, da mu je mati umrla, da zdaj sosedje vasujejo pri mrtvi,“ dostavi druga mati.

„Ubožec, meni se smili. Kako mu bo hudo!“ reče tretja z obrazom in glasom na jok.

Vse te izreke milovanja ali začudenja je prestrigel klic mladega dečka, ki je, kazaje na okno, pocukal svojega očeta za rokav in dejal: „Lejte, oče, nekdo skozi okno gleda v hišo.“ Vsi se obrnejo tjakaj. Res je nekdo slonel na oknu in si prizadeval razgledati družbo v izbi. Kdo je, to se ni dalo v temi razločiti, zaslanjal je pa mesečino tako, da ga je lahko vsak zagledal.

„Noter pridi kropi, ako si pošten, kaj bi zijal v ljudska usta od strani!“ reče gospodar Jurec glasno in štirje mladeniči skočijo ven pogledat, kdo je človek, ki si ne upa ali noče naravnost v hišo. V trenutju pa pridejo nazaj in z njimi še nekdo.

„Domen!“ zavpijejo vsi, eni veseli, drugi ostrmeli. „Ne zamerite, Jurčev oče,“ reče prišlek, „klicali ste me sami v hišo. Pa povedite mi, ali ni moje matere pri vas, gori na hribcu sem jih iskal, pa jih ni.“

„O, za boga in sveto pomagalko, božjo devico!“ vzdihne stara ženska, „lejte si, nič še ne ve.“

„Tukaj je mati, tukaj!“ pravi Jurec, resnobno prikimaje. V tem hipu pa je bil Domen zapazil mrtvaški oder in — o groza in strah! — svojo staro, malo spoštovano in vendar goreče ljubljeno mater gori z bledim, mrtvim licem.

(Dalje v prihodnji številki)

NEŽA MAURER

Luna moja žoga

**LUNA, LUNA, GLEJ RAKETO!
VIU, VIU, JAZ TE BOM UJEL,
NA RAKETO TE PRIVEZAL
IN S SEBOJ DOMOV TE VZEL!**

**PA BOŠ MOJA SVETLA ŽOGA.
SKAČI, ŽOGA DO NEBA!
VSAKA SE MI JE ZGUBILA,
TI PA MI NE BOŠ UŠLA!**

**ČE SE SKRIJEŠ POD OMARO,
SVETEL BO NAJMANJŠI KOT,
ČE PA V MLAKO MI POBEGNEŠ,
ZAREGLJAL BO ŽABJI ROD!**

**„REGA, REGA, GLEJTE, LUNA
K NAM PRIŠLA JE PIT VODO!“
JAZ PA REČEM: „HVALA LEPA,
DA POVEDALE STE TO!“**

Ohranjena skrivnost

Dolgo sta sedela v avtu, parkiranem ob jezeru. Ljubila sta se. Toda ona je želela nekaj drugega, nekaj samo njunega — veliko skupno skrivnost. Stopila je iz avtomobila, se slekla in zaplavala po jezeru. Earl je stekel za njo... V vodi nista ostala dolgo. Bilo je hladno.

Ko se je vrnila v avto, je Earl že sedel na sprednjem sedežu, v hlačkah in majici. Sedla je poleg njega in ga začela poljubljati. Mokri lasje so ji močili obleko na hrbtu.

Močan pramen svetlobe je osvetlil avto. Zdrznila sta se in zagledala policajca.

— Ven iz avtomobila! Oba! Earl je prvi stopil ven. Drgelal je, ker je bil še vedno moker in mu je bilo hladno. Policaj je zahteval vozniško dovoljenje. Earl mu ga je dal. — Kriva sta oba, ker sta kršila pravila o morali na javnem kraju. Kazen za to je petnajst dolarjev. Ali imata denar?

— Nimam ga sedaj, — je rekel Earl. Dobil ga bom... samo prsim...

— Nič takega nisva delala, česar ne bi smela, — je reklo dekle. Sicer pa ste lahko sami videli...

— Earl, poslušaj, — jo je prekinil policaj. — Če hočeš delati take stvari kot odrasli, moraš tudi plačevati kazni tako kot odrasli... Pojdita sedaj!

Ko sta se končno odpeljala, je policaj še vedno stal tam. Nikjer v bližini pa nista opazila motornega kolesa niti policijskega avtomobila. To se jima je zdelo čudno.

— Pustil sem se zмести, — je rekel Earl. — Pravzaprav pa sploh nisva kršila nobenih moralnih načel...

Dekle je bilo prestrašeno. — Naj bo kakorkoli že, spustil naju je...

— Vzel pa je moj naslov. Ve, kdo sem. In ti veš, kakšni so moji domači. Če jim pride kaj na ušesa...

— Earl... jaz sem si želela samo nekaj... nekaj, kar bi bilo samo najino... najina skrivnost...

— In sedaj se ti je želja izpolnila.

— Ljubim te... poljubila ga je in stopila v hišo.

Njena mati je takoj opazila, da ima mokre lase.

— Kaj si pa delala, Gerry? Lase imaš mokre.

— Kopalca sem se. — Saj nisi vzela kopalne obleke s seboj. Videla sem. Zakaj lažeš?

— Dobro, lažem. Padla sem v jezero. Nisem ti hotela tega povedati, ker misliš, da sem še vedno otrok.

Mati je odnehala. Gerry pa je odšla v svojo sobo. Bila je preplašena in brez vsakega poguma. Z Earlyjem sta že naredila načrte za bodočnost. In če jima jih sedaj kaj prekrži...

Prihodnjega dne jo je Earl čakal pred šolo. Povedala mu je:

— Danes zjutraj me je tisti policaj čakal pred hišo.

— Ali tisti od včeraj? Kaj je hotel?

— Rekel mi je, naj se te izogibam, drugače bom imela sitnosti.

— In kaj ga to briga? — Earl je bil videti v skrbeh.

— Povedala sem mu, da sva zaročena, pa ni to naredilo nanj nobenega vtisa.

— Poslušaj, Gerry, sedaj imam delo in ne morem s teboj.

— Pa te vendar ni strah tega policajca?

— Ne. Imam celo dva strica, ki sta zvezna sodnika. Lahko bi dosegl, da bi ga odslovili od policije.

— Zakaj pa potem še oklevaš? — Rekla je to zelo resno.

— Ker bi tako vsi zvedeli za to stvar.

— Ljubiš me, kajne? Nehajva misliti na tega policajca!

— Saj sem ti to že stokrat povedal. Seveda te imam rad! Samo če bo tudi policaj pozabil na naju.

Toda policaj ni prenehal misliti nanju. Poklical je Gerry po telefonu in ji rekel, naj pride pred hišo.

DOMISLICE

- Kdor hoče visoko zadeti, mora tudi više streljati.
- Dober je domek, tudi če ga ni več kot za en bobek.
- Ljubezen je najpopolnejše vseh čustev.
- Nemogoče je na tem svetu stati pokonci, ne da bi se kdaj pripognili.
- Človek mora izbrati med ljubeznijo in poznavanjem žensk.
- Svoje misli vsiljevati drugim ni le nesramno, ampak tudi nespametno.
- Resnična ljubezen je močnejša od prijateljstva, ker razen vsega ostalega vsebuje tudi prijateljstvo.
- Kadar se ženska zaljubi, ljubi svojega ljubimca; pozneje vedno le ljubezen.
- Moški ima telo, ženska pa ima ramena, prsi, roke in bedra.
- Ljubiti pomeni, imeti v rokah plamenico za vsa pota.
- Ljubezen je kot drevo: nagiblje se samo od sebe, razpreda svoje korenine globoko v vse naše bitje in pogosto še zeleni v srcu, ki je razbito.
- Gospodinja pridna tri ogle podpira.
- Ljubezen je tisto, kar iz nje naredimo: vse ali nič.
- Dolžnost je lažja od puresca in težja od gore.

Čakal jo je v avtu. Odpeljal jo je v kavarnico zunaj mesta. Povedal ji je, da mu je ime Edd Granan in da se ukvarja s problemi mladih. Ugotovila je, da ve, da živi sama z materjo. Vrnila sta se pred njuno hišo. Hotela je že oditi, ko se ji je približal in ji položil roko na koleno. Okamenela je in ni mogla reči niti besedice.

— Zelo ste lepi... Le kaj vam lahko da tak fant, kot je Earl? Pravo srečo vam lahko da samo pravi možki... Niste več otrok, kajne? Imate že malo izkušenj... Dajte, recite, da sem vam vsaj malo simpatičen!

— Da, — je zamrmrala, čeprav to ni bilo res. Prav tako pa tudi ni imela izkušenj, kot je mislil policaj. Naenkrat se je spomnila, da bo morala materi povedati, kje je bila. To ji je dalo moč, da je hitro odprla vrata avtomobila in stekla ven.

Mati je opazila, da nekaj ni v redu z njo, pa je vseeno molčala. Gerry je po večerji našla izgovor, da je lahko šla ven. Vzela je avto in se odpeljala na posestvo, kjer so živeli Earlovi starši. Telefonirala mu je, naj jo počaka. Počakal jo je pred hišo.

— Stopi v avto. — Zelo malo časa imam. Imamo obisk.

Gerry mu je povedala, kaj je doživela s policajem.

— Earl, pomagati mi moraš. Prsim te, pomagaj mi!

— Kako? S tem bi stvar samo še poslabšal. Poslušaj, Gerry, moja stara mama je v testamentu napisala tudi posebno določilo. Če bi kdo imel kakšno pripombo k mojemu vedenju ali k moji moralni, bi izgubil pravico do dedovanja. Tedaj se ne bi mogla poročiti. Ne bi bila smela priti sem. — Stopil je iz avtomobila. — Ali ne razumeš, Gerry? Še vedno sva otroka in ne bi smela tako...

Gerry je razumela. Niti pomislila ni, da dela kaj slabega. Hotela je samo, da bi imela skupno skrivnost. Sedaj pa to ni bilo več podobno skrivnosti. Pozdravila je Earla in se odpeljala domov.

Komaj se je vrnila, že je pozvonil telefon. Policaj Edd Granan ji je sporočil, da jo bo čakal na bregu jezera, tam kjer jo je prvič videl.

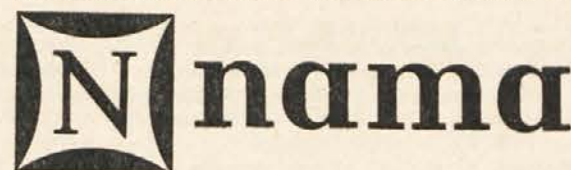
Dragi naši rojaki na Koroškem,

odslej boste lahko kupovali
VSE BLAGO

- ZA DOM IN DRUŽINO,
- ZA GOSPODINJSTVO
- in
- ZA ŠPORT TER REKREACIJO

v moderni slovenski veleblagovnici

NA RAVNAH NA KOROŠKEM
je bila 15. OKTOBRA 1975 odprta
NOVA IN SODOBNA VELEBLAGOVNICA

VABIMO VAS,
DA NAS OBIŠČETE
IN DA POSTANETE NAŠ KUPEC

- V VELEBLAGOVNICI
- BO NA VOLJO
- TUDI MENJALNICA ZA TUJO VALUTO

Morala je oditi z doma. Ta policaj je pomenil nevarnost za njene načrte z Earlom.

K jezercu je prišla z malo zamude. Nikjer ni bilo nikogar. Noč je bila temna, brez mesečine. Morda pa si je policaj premislil? Stopila je iz avta in do majhnega pristanišča. Na enkrat je začutila, da se ji nekdo bliža izza hrbta. Obrnila se je. Bil je on. Ni mu sicer videla obraza, toda spoznala je njegov smeh. Dal ji je roke na ramena, potem pa je segel po njenih prsih. Zdrznila se je. Bala se ga je.

— Domov moram! Obljubila sem mami, da ne bom ostala dolgo.

Niti slišal ni, kaj je rekla. Še tesneje jo je objel.

— Pusti me, slabo mi je!

— Saj sta to delala tudi s tistim fantom, saj vem.

Bil je jezen. Pritisnil je svoja usta na njena. Ko je zajčevala, je mislil, da iz zadovoljstva.

— Saj sem vam rekel, da posku-

site, kako je to s pravim moškim. Pojdiva v avto!

Njegov objem je malo popustil. Izkoristila je to priložnost in zbežala. Skočila je v čoln in prišla za veslo. Toda policaj je skočil za njo.

— Mislim sem, da ste dobro deklet. Sedaj pa vam bom pokazal, kaj hočem od vas.

Gerry je stekla na drugi konec čolna. Čoln se je zamajal in padla je v vodo, medtem ko jo je on še vedno držal za bluzo. Brnila ga je in pri tem izgubila čevlje. Moški se je utapljal nekaj metrov od nje. Spoznala je, da se ne bo mogel rešiti, ker je imel čevlje še vedno na nogah. Hlastal je za zrakom in končno ostal pod vodo.

Lahko bi mu pomagala, saj je bila odlična plavalca. Toda obrnila se je in odplavala na drugo stran, proti obali.

Ko je izplavala, je bilo jezero že popolnoma mirno. Na njegovem dnu so ostali samo neni čevlji — simbol njene nedotakljive skrivnosti.

nekje je bil požrl strup. Vso noč ga je ljubkovala. Polagala je opeke potrpežljivo in previdno, pri tem je bila prav tako zavzeta, kot če bi likala občutljive zavese ali čistila dragoceno staro pohištvo. Zid med njima je dosegel že več kot meter višine. Obstala je, ko je prišla do konca vrste. Nasmehnila se mu je, on pa je nepremično sedel v gugalniku.

— Dragi, saj veš, zakaj počnem to, ali ne? Prikimal je. Zgoraj je starinska ura odbila tri, pa je skoraj ni slišal. Čas zanj ni pomenil nič.

— V tvoje dobro bo, dragi! Hočem te obvarovati neprijetnosti. Nikoli ne bi privolila v to, če ne bi bila prepričana, da bo dobro zate.

Vedel je, da govori resnico, da je bilo dobro zanj vse tisto, kar je govorila in delala celih petdeset let.

— Dragi, ti je udobno? Spet je prikimal.

— Bodi potrpežljiv. Saj ne bo trajalo dolgo. Spet se je lotila zidanja. Naložila je na zid plast malte in potem nanjo previdno spet opeko za opeko. Bila je to majhna vdolbina v kleti njune kmečke hiše, globoka največ meter in pol in prav toliko visoka. Delo ji je šlo hitro od rok.

Moral bi ji pomagati, toda v vseh teh letih se je navadil, da dela zanj in to ga ni motilo.

Zato je sedel v gugalniku, se gugal in sploh ni mislil na svoja leta in starost.

— Dragi, — morala je stopiti na prste, da ga je videla čez zid. — Počivati moraš in ne sme te skrbeti. Še dve vrsti in vsega bo konec.

Hotel se je pogovoriti z njo, ji kaj povedati, toda stare, običajne besede so se mu zdele nesmiselne in odveč.

— Takole bo seveda bolje, — je nadaljevala. — Hočem reči, zdaj ko so ti potrdili, da je vse

res, nima pomena sedeti in čakati, da bo človek znorel od bolečin. Ali ni tako, dragi?

Po kratkem omahovanju ji je spet prikimal.

Čutila je njegovo omahovanje.

— Kaj ti je zdaj? Ali se sinoči nisva dogovorila, da je tako najboljši?

Njemu se je zdelo, da je bil ta sinoči pred milijon leti. Takrat sta se, ko sta pila čaj iz tankih

Zid

porcelanastih skodelic, ki jih je uporabljala le ob najbolj svečanih priložnostih, pogovarjala objektivno, pametno, logično in sta se končno tudi tako dogovorila. Vedno sta se v vsem strinjala. Kaj je potem čudno, če sta bila prepričana, da je življenje ob trpljenju nesmiselno?

— Takole bo zelo preprosto, — njen glas je odmeval v tesnem prostoru. — Ko bom zazidala odprtino do vrha, bo treba samo leči in kmalu bo zmanjkalo zraka, zamenjal ga bo spanec. Brez strahu, brez bolečin! Samo hiter, globok spanec!

Seveda so bile tudi še druge možnosti. Pištola, recimo! Pogovarjala sta se tudi o tem, pa ona ni bila za to. Življenje se mora končati tako, kot se je začelo, ne z neprijetnim strelom, temveč v kratkem boju za zrak in morda s slabotnim krikom.

Bil je še strup, pa ga nihče ni omenil. Imela sta poslušnega psa Jacka. Nikoli nista pozabila, kako se je nekega večera vrnil domov, komaj je vlekel noge za sabo. Iz gobca mu je silila pena,

v njegovem trpljenju. Jackie je izdihnil ob zori, v njenem naročju. Oba sta se tega spominjala in zato o strupu nista govorila...

Za hip je obstala, samo toliko, da si je obrisala očala.

— Veš, dragi, saj se ne ločujeva za vedno. Vedno bova skupaj, tako kot si ti včasih po kosilu legel, da bi malo zaspal. Jaz sem ostala v kuhinji. Nisem te videla, toda vedela sem, da si tu. Tako lep občutek je bil to.

Gledal jo je, ko je polagala še zadnje opeke, prav tako previdno kot v začetku. Potem je njena postava povsem izginila za novim, visokim zidom. Samo še ena vrsta opek.

Ko je ostal prostor le še za eno samo opeko, mu je zaklicala:

— Zbogom, dragi! Ne misli na to. Spomni se prejšnjih čudovitih dni, lepih stvari, čudovitih dogodkov. Čas bo hitro minil...

Slišal je udarec kladiva, s katerim je tolkla po zadnji opeki in hermetično zaprla luknjo. Potem je bilo vse tiho. Ostal je samo zid. In nič več.

Naslonil se je nazaj. Zaprl je oči in se poskušal vrniti v preteklost. Spomnil se je pomladanskega popoldneva, petje ptic, sončne livade in vročih ustnic, ki jih je poljubil. Spominjal se je tega, toda čas je storil svoje, zdelo se mu je, da to niso njegovi spomini.

Zbudila ga je ura. Težko se je prebujal. Potreboval je precej časa, da je odprl oči. Pogled mu je zdrknil na zid. Čudno, ni se mu zdel tako temen. Spominjal ga je na vrtno ograjo, ki je varovala njegovo ljubezen pred radovednimi pogledi.

Obrisal si je oči, vstal iz gugalnika in stopil po stopnicah v kuhinjo. Bil je čas, da pripravi večerjo zase!

RADIO CELOVEC

SOBOTA, 18. 10.: 6.00 Jutranja telovadba — 6.45 Deželni razgledi — 8.05 Družinski obzornik — 9.00 V žarišču — 10.30 Lepa domovina — 11.05 Kmetijska oddaja — 11.30 Lepi glasovi, prijubljene melodije — 14.00 Voščila — 15.00 Koroški roman — 15.30 Ura pesmi — 17.10 Pisano sobotno popoldne — 18.00 Deželni razgledi — 18.15 Telefonski pogovor z intendantom Mestnega gledališča — 19.07 Šport in glasba — 20.05 Koncert po željah po telefonu — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

NEDELJA, 19. 10.: 6.10 Igra na orgle — 6.35 Koračnice — 7.35 Veselo nedeljsko jutro — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.05 Za avtomobiliste — 13.05 Govori deželni glavari

LJUBLJANA

SOBOTA, 18. 10.: 4.30 Dobro jutro — 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Glasba vam pripoveduje — 10.45 Turistični napotki — 11.05 Sedem dni na radiu — 12.10 Godala v ritmu — 12.30 Vplivi silaže na kakovost mleka — 12.40 Ob bitem potoku — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 16.45 S knjižnega trga — 17.20 Grema v kino — 18.05 Naš gost — 18.20 Sobotni glasbeni omnibus — 19.40 Ljubljanski jazz ansambel. — 20.00 Radijski radar — 21.15 Za prijetno razvedrilo — 21.30 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 19. 10.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.00 Nedeljska jutranja kronika — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.07 Radijska igra za otroke

RADIO PROGRAM

Wagner — 13.15 Iz Mestnega gledališča — 14.30 Voščila — 16.00 Radijska igra — 17.05 Veselite se življenja — 18.00 Deželni razgledi — 18.15 Koroški razgovor — 18.30 Koncert ljudskih pesmi — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Mali večerni koncert — 20.05 Avstrijska rallye — 21.30 Satirični tedenski magazin.

PONEDELJEK, 20. 10.: 6.05 Jutranja melodija — 6.55 Dobro jutro na Koroškem — 8.05 Oddaja za starejše ljudi — 9.05 Šolska oddaja — 9.30 Pesmi in plesi iz Predarliske — 10.00 Zabavna glasba — 11.05 Iz dežele za deželo — 14.30 Vojaška godba — 14.45 Knjižni kotiček — 15.00 Venček melodij za popoldan — 16.00 Radijska igra za otroke — 16.45 O mladinskih knjigah — 17.10 Ljudska glasba iz Koroške — 17.56 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 18.00 Deželni razgledi — 19.07 Melodije za vsak letnik — 20.05 Radijska igra — 21.05 Večno mladi humor — 21.30 Udar na udar.

TOREK, 21. 10.: 6.00 Jutranja telovadba — 8.05 Za ženo — 9.05 Šolska oddaja — 9.30 Dežela ob Dravi — 10.00 Zabavna glasba — 11.05 Kmetijska oddaja — 14.30 Koroška pesem — 15.00 Venček melodij — 16.00 Srečanje narodov: 30 let OZN — 16.30 Zakaj težave z domačimi nalagami — 17.56 Oddaja delavske zbornice — 19.07 Ljudske viže — 20.05 Zveneca alpska dežela — 21.00 Kulturno omizje.

SREDA, 22. 10.: 6.05 Jutranja melodija — 6.55 Dobro jutro na Koroškem — 8.05 Za ženo — 9.05 Šolska oddaja — 9.30 Ljudska glasba iz Gradišanske — 11.05 Kmetijska oddaja — 14.30 Na obisku pri koroških zborih — 14.45 Koroška domovinska kronika — 15.00 Venček melodij — 16.00 Za potrošnike — 17.10 V dunajski kavarni — 17.56 Oddaja kmetijske zbornice — 18.00 Deželni razgledi — 19.07 Zborovsko petje iz Avstrije — 19.30 Za prijatelja planin — 20.05 Koncert ljudskih pesmi — 21.00 Onkraj meje: Srečanje s sosedji — 21.30 Kriminalna igra.

ČETRTEK, 23. 10.: 6.00 Jutranja telovadba — 6.45 Deželni razgledi — 8.05 Za ženo — 9.05 Šolska oddaja — 9.30 Ljudska glasba v Celovcu pred 150 leti — 11.05 Kmetijska oddaja — 14.45 Živa pokrajina — 15.00 Venček melodij — 16.00 Otroci delajo spored za otroke — 17.10 Operetne melodije — 17.56 Oddaja sindikalne zveze — 19.07 Godba na pihala — 20.05 Koroški hišni koledar — 21.00 Ljudstvo in domovina.

PETEK, 24. 10.: 6.05 Jutranja melodija — 6.55 Dobro jutro na Koroškem — 8.05 Za ženo — 9.05 Šolska oddaja — 9.30 Ljudska glasba iz Avstrije — 11.05 Iz dežele za deželo — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Venček melodij — 16.00 Za najmlajše — 16.15 Mladinska oddaja — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Deželni razgledi — 19.07 Robert Stolz dirigira — 20.05 Orkestrski koncert.

SLOVENSKE ODDAJE

SOBOTA, 18. 10.: 9.45 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

NEDELJA, 19. 10.: 7.05 Duhovni nagovor — Po vaši želji.

PONEDELJEK, 20. 10.: 13.45 Dnevnik — Domače pesmi — Današnja književnost v nemškem jeziku.

TOREK, 21. 10.: 9.30 Land an der Drau — Dežela ob Dravi — 13.45 Dnevnik — Šport — Otroci, poslušajte.

SREDA, 22. 10.: 13.45 Dnevnik — Sprehodi v naravo.

ČETRTEK, 23. 10.: 13.45 Dnevnik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

PETEK, 24. 10.: 13.45 Dnevnik — Douta po Rijeci.

Slovenski lovski muzej

(Nadaljevanje s 5. strani)

da bi naš lov bil vse bolj varstvo in gojitev divjadi. Tudi ob sprejemanju odločitve o začetku akcije za prenovitev Slovenskega lovškega muzeja, ob prizadevanjih za realizacijo tega cilja, ob prizadevanjih za zagotovitev materialnih sredstev se je ustvarjalo, raslo in krepilo tisto, kar bi mogli imenovati nova, socialističnemu družbenemu redu in drugi polovici 20. stoletja ustrezna filozofija lova. Lov ne sme in ne more biti več le rekreacija, zabava, še zlasti ne rekreacija in zabava redkih posameznikov, lov tudi ne sme biti predvsem iskanje ekonomskih učinkov, lov in lovstvo morata biti zlasti prizadevanje za ohranjanje temeljnega ravnotežja med vsem živim in neživim v naravi, lov mora biti vedno bolj osveščanje in kultiviranje odnosa človeka do okolja, v katerem živi!

Ta spoznanja in prizadevanja si počasi, pa

vednarle zmagovito utirajo pot v slovensko lovstvo in ta spoznanja so tisto, po čemer bi lahko rekli: naša lovška organizacija prednjači pred lovstvom drugod po svetu. Otvoritev lovškega muzeja ob 30-letnem jubileju razvoja naše socialistične družbe je zato moč razumeti kot dokaz zmagoslavja naprednih, sodobnih idej v naši organizaciji.

Marsikateri obiskovalec bo seveda odkril v našem muzeju prenekatero pomanjkljivost. Marsičesa nismo uspeli narediti tako, kot smo želeli. Marsikaj bo potrebno še dopolniti in popraviti. A ne le to. V okviru naše organizacije snujemo načrte, da bi delo nadaljevali skupaj z drugimi zainteresiranimi, predvsem z gozdarji in s kmetijami, za tako ureditev Bistre in njene bližnje okolice, ki bi resnično mogla vsakemu obiskovalcu nuditi veliko prijetnega, toplega, kulturnega.

ZAHVALA

Vsem, ki so izkazali poslednjo čast pri pogrebu moje drage žene

Amalije Kernjak
rojene Šaler

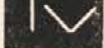
se prisrčno zahvaljujem.

Posebno se zahvaljujem g. župniku Petričiču za pogrebni obred in nagovor v cerkvi ter g. dr. Zablatniku za asistenco. Moja prisrčna zahvala velja našim pevcem pevskega zbora „Močej“, zlasti Jozetu Einspielerju, ki je organiziral pevce in prof. Jošku Kovačiču, ki je zbor vodil ob slovesu na domu in ob odprtem grobu. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so darovali vence in cvetje.

Trebinja, 15. oktobra 1975.

Pavle Kernjak, mož
v imenu ostalih sorodnikov

AVSTRILIJA 1

SOBOTA, 18. 10.: 15.30 Koncertna ura — 16.30 Hišica — 17.00 Športna abeceda — 17.30 Lassie — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 18.25 Televizijska kuhinja — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 19.55 Šport — 20.15 Družabne igre ob kamini — 21.50 pan-optikum — 22.10 Zlati strup, kriminalna drama — 23.45 Poročila.

NEDELJA, 19. 10.: 15.30 Panorama — 16.30 Igra treh dežel — 17.30 Wickie — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Seniorski klub — 18.30 Šola iger — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 19.50 Šport — 20.15 Netopir, opereta — 22.30 Orientacija — 23.00 Poročila.

PONEDELJEK, 20. 10.: 9.30 Svoboda, enakost, nacionalizem — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Zlati strup, kriminalna drama — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 V svetu divjih zveri — 18.25 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 20.00 Ponedeljski šport — 20.50 Onednjava linija — 21.40 Glasbene vesti — 21.45 Klavirske sonate Ludwiga van Beethovna — 22.35 Poročila.

TOREK, 21. 10.: 9.30 Konserviranje — 10.00 Šolska oddaja — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Kara Ben Nemaš Efendi — 18.25 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 20.00 Strop, prometna oddaja — 21.05 Dekle in morilec — 22.45 Poročila.

SREDA, 22. 10.: 9.30 Kmetijstvo danes — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Nekoč junak — 17.00 Ubežnik — 17.30 Kanny in njegovi prijatelji — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Halo doc — 18.25 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 20.00 Sieverinški brivec, starodunajska spevna igra — 21.30 Waltonovi — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 23. 10.: 9.30 Organizacija podjetja — 10.00 Kaj lahko postanem — 10.30 Črni sokol — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Ukradeni konj — 18.25 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 20.00 Avstrijski teden — 20.15 Srečanje z živalmi in ljudmi — 21.00 Vaš nastop — 21.50 Portret noči — 22.25 Poročila.

PETEK, 24. 10.: 9.30 Ribsa in akvarel — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Neroda v uniformi — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.25 Mi — 18.45 Oddaja kmetijske zbornice — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 20.00 Avstrijski teden — 20.15 Komisar — 21.20 Samec v raju — 23.05 Poročila.

rovska glasba pretekle dobe — 10.45 Turistični napotki — 11.05 Uganite, pa vam zaigramo po želji — 12.10 Predstavljamo vam — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S pihalnimi godbami — 14.40 Med šolo, družino in delom — 16.45 Jezikovni pogovori — 17.20 iz domačega opernega arhiva — 18.05 Naš gost — 18.35 Vedre melodije — 19.40 Z ansambliom Jožeta Kampiča — 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Lepe melodije — 22.20 Slovenska komorna glasba od 1900 do danes — 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 24. 10.: 4.30 Dobro jutro — 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Od vasi do mesta — 9.30 Jugoslovska narodna glasba — 10.15 Kdaj, kam, kako — 11.05 Po Talijinih poteh — 12.10 Revija orkestrastov in solistov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Veseli domači napevi — 14.10 Mladina poje — 14.30 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 16.50 Človek in zdravje — 18.05 Ogledalo našega časa — 18.15 Zvočni signali — 19.40 Alpski kvintet — 20.00 Stop-pops 20 — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32-5-50 — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

AVSTRILIJA 2

SOBOTA, 18. 10.: 15.10 Vzorni zakonski mož — 18.00 Brez nagobčnika — 19.45 Risanka — 20.00 Galerija — 20.15 Očka, ubogi očka, mati te je obesila v omaro — 21.50 Čas v sliki in šport — 22.15 Kulturnopolitična dokumentacija.

NEDELJA, 19. 10.: 16.00 Modri dim — 17.00 Gram, blisk in sonce; komedija — 18.00 Howdy — 19.50 Enciklopedija — 20.15 Afrika na prelomu — 21.05 Dan po umoru — 22.05 Čas v sliki in šport.

PONEDELJEK, 20. 10.: 17.55 Naša domovina v vesolju — 18.25 Angleščina — 19.00 Življenje in delo Ludwiga van Beethovna — 20.00 Waltonovi — 20.50 Islandija, uporni otok — 21.40 Čas v sliki in kulturne vesti — 22.15 Šport.

TOREK, 21. 10.: 17.55 Kmetijstvo danes — 18.25 Angleščina — 19.00 Umetnost v Afriki — 19.40 Namška gotika — 20.00 Pustolovščine dobrega vojaka Švejka — 21.05 Čas v sliki in kulturne vesti — 21.40 Šport.

SREDA, 22. 10.: 17.55 Organizacija podjetja — 18.25 Francoščina — 19.00 Južno morje 1974 — 20.00 Druga republika in njeni državljani — 21.30 Čas v sliki in kulturne vesti — 22.05 Šport.

ČETRTEK, 23. 10.: 15.30 Svetovno prvenstvo v judo — 17.55 Ribsa in akvarel — 18.25 Ruščina — 19.00 Pionirji in pustolovci — 19.45 Zgodbe iz zgodovine — 20.00 Kako sem zmagal v vojni, filmska groteska — 21.50 Čas v sliki in kulturne vesti — 22.25 Šport.

PETEK, 23. 10.: 16.00 Svetovno prvenstvo v judo — 17.55 Za enotnost in svobodo — 18.25 Nemščina — 19.00 Je bil to vrt Eden? — 19.45 Risanka — 20.00 Bala! v celovškem Mestnem gledališču — 21.20 Čas v sliki in kulturne vesti — 21.55 Šport.

JUGOSLAVIJA

SOBOTA, 18. 10.: 9.30 Šolska oddaja — 13.55 Nogomet — 18.00 Obzornik — 18.15 Mozaik — 18.20 Francosko slikarstvo od romantike do renesanse — 18.40 Kje je resničnost — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.05 Življenje je lepo — 20.35 Mada za vas — 20.45 Gostje Slovenske popevke 75 — 21.20 Kajak — 22.15 Dnevnik — 22.25 Odbojka Jugoslavija-Italija.

NEDELJA, 19. 10.: 9.00 Poročila — 9.05 Jane Eyre — 9.55 Otroška matineja — 10.45 Mir 75, ob 30-letnici OZN — 12.15 Mozaik — 12.20 Ljudje in zemlja — 13.20 Poročila — 16.40 Košarka — 18.15 Eskimsko poletje — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.50 Tedenski gospodarski komentar — 20.05 Gruntovčani — 21.05 Islandija ni Koromandija — 21.35 Odbojka.

PONEDELJEK, 20. 10.: 8.10 Šolska oddaja — 16.35 Madžarski pregled — 17.10 Medvedek Pu — 17.35 Vrtec na obisku — 17.50 Obzornik — 18.05 Od zore do mraka — 18.35 Mozaik — 18.40 študij na univerzi: jezikoslovje — 19.00 Odločilo — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.05 Henrik Ibsen: Nora — 21.30 Kulturne diagonale — 22.00 Kratki filmi — 22.15 Dnevnik.

TOREK, 21. 10.: 8.10 Šolska oddaja — 17.35 Madžarski pregled — 17.50 Pepelka na obisku — 18.00 Obzornik — 18.15 Biseri morja — 18.40 Mozaik — 18.45 Otok pri Dobravi-Gutenwerth — 19.30 Dnevnik — 20.05 Ljubljana je moje mesto — 21.10 Ana Karenina — 22.00 Dnevnik.

SREDA, 22. 10.: 8.10 Šolska oddaja — 16.35 Madžarski pregled — 17.20 V hotelu — 17.50 Obzornik — 18.05 Mladi za mlade — 18.40 Vzgoja za samoupravljanje — 19.30 Dnevnik — 20.05 Cesta, film — 21.55 Brata Janez in Jurij Šubic — 22.10 Dnevnik — 22.25 Evropsko prvenstvo v odbojki.

ČETRTEK, 23. 10.: 8.10 Šolska oddaja — 16.35 Madžarski pregled — 17.30 Devet let skomin — 18.00 Obzornik — 18.15 Mozaik — 18.20 Mikrob in ljudje — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.05 Minute preporno — 21.20 Kam in kako na odh — 21.30 Grand hotel — 22.00 Dnevnik — 22.15 Odbojka.

PETEK, 24. 10.: 8.10 Šolska oddaja — 16.35 Madžarski pregled — 17.25 Izrazni ples — 17.55 Obzornik — 18.10 Tuja folklor: Francija — 18.35 Mozaik — 18.40 Arhitekt Aalto — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar — 20.05 Na zavoju reke, film — 21.35 Majhne skrivnosti velikih mojstrov kuhinje — 22.10 Dnevnik — 22.25 Evropsko prvenstvo v odbojki.